

Examensarbete

**ETT KLARLÄGGANDE OM DET FRIVILLIGA
REDOVISNINGSSVALET AV IFRS OCH K3.**

En kvalitativ studie med *institutionella Teorin*

**A CLARIFICATION ABOUT THE VOLUNTARY ACCOUNTING
CHOICE ON IFRS AND K3.**

Qualitative study with *institutional theory*

Examensarbete inom huvudområdet
företagsekonomi
Grundnivå 15 Högskolepoäng
Vårtermin 2021

Marika Andersson
Hanna Hagelin

Handledare: Fredrik Lundell
Examinator: Marina Grahovar

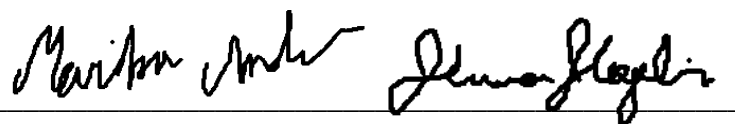
HUR VÄLJS REGELVERKEN K3 OCH IFRS I ONOTERADE SVENSKA KONCERNER?

En kvalitativ studie med *institutionella Teorin*

Examensrapport inlämnad av Marika Andersson och Hanna Hagelin till Högskolan i Skövde, för Kandidatexamen (BSc) vid Institutionen för handel och företagande.

2021-05-16

Härmed intygas att allt material i denna rapport, vilket inte är vårt eget, har blivit tydligt identifierat och att inget material är inkluderat som tidigare använts för erhållande av annan examen.

Signerat:

Förord

Vi vill först och främst tacka de medverkande koncernernas representanter, utan er hade inte denna uppsats varit möjlig att genomföra.

Tack till vår handledare Fredrik Lundell och examinator Marina Grahovar som har gett oss kommentarer längs arbetets gång. Även ett tack till våra studiekamrater som gjort tre års studier roliga och att de har kommit med tankar kring detta arbete.

SKÖVDE 16 maj 2021

Marika Andersson

Hanna Hagelin

Sammanfattning

Bakgrund: År 2005 blev det obligatoriskt för börsnoterade koncerner inom EU att upprätta sin redovisning enligt IFRS som har utvecklats för att harmonisera redovisningen mellan olika länder, eftersom ekonomin har blivit mer internationaliserad. I Sverige började bokföringsnämnden att ta fram ett nytt regelverk K3 som började tillämpas 2013 för större svenska onoterade koncerner. Det gjorde att onoterade koncerner fick en valmöjlighet att frivilligt välja mellan att redovisa enligt IFRS eller K3 regelverket. Dessa regelverk har många liknande beröringspunkter men det finns vissa skillnader, exempelvis i upplysningskrav och hur goodwill redovisas.

Problemformulering: *Varför väljer svenska onoterade koncerner att tillämpa K3 eller IFRS?*

Syftet: Studiens syfte är att skapa en ökad förståelse för redovisningsval, men mer specifikt på onoterade koncerners val mellan att tillämpa regelverken K3 eller IFRS.

Metod: I denna studie har en kvalitativ metod använts för att kunna få företagsledningens syn på vad som har orsakat regelverksvalet som deras koncerner har tagit. För att kunna uppnå syftet har en datainsamling med tio intervjuer genomförts med fem K3 och fem IFRS koncerner. De som intervjuades var CFOer från företagsledningen eller en anställd med ekonomiansvar. Detta har varit ett strategiskt urval, vilket är det som skribenterna anser vara det bästa urvalet som överensstämmer med studiens syfte.

Resultat och slutsats: Studien kunde påvisa att alla tre isomorfismer i den institutionella teorin kunde förklara regelverksvalet. I K3 kunde det ses att framför allt den tvingande isomorfismen var avgörande och i IFRS koncernerna var det mer den härmande isomorfismen. Studien menar även att ett val av K3 kan förklaras av en kombination av normativ isomorfism genom att de har hamnat i "business-as-usual" och tvingande isomorfism genom att informationsasymmetrin ses vara mindre mellan företagsledningen och ägarna i K3 koncerner. Revisorns brist på kunskap av IFRS kan sätta ett normativt och härmande tryck på en koncern att välja K3.

Nyckelord: IFRS, K3-regelverket, redovisning, institutionell teori, redovisningsval

Abstract

Background: In 2005, it became mandatory for listed companies within the EU to use IFRS as an accounting standard which has been developed to harmonize accounting between different countries as the economy has become more internationalized. In Sweden, the Accounting Board began to develop a new set of regulations, K3, which were applied in 2013 for larger Swedish unlisted companies. This gave the larger unlisted companies a choice to voluntarily choose between reporting in with IFRS or the K3 regulations. These regulations have many similar points of contact, but there are some differences, for example in disclosure requirements and how goodwill is reported.

Research question: *Why do Swedish private concerns choose to apply K3 or IFRS?*

Purpose: The purpose of this study is to create an increase of understanding in accounting choices, but more specifically to larger unlisted companies' choices between applying the regulations K3 or IFRS.

Method: In this study, a qualitative method was used to get the business management's view of what it was that made their larger unlisted companies make their particular accounting choice. In order to achieve the purpose, a data collection with ten interviews was conducted with five K3 and five IFRS groups. Those interviewed were CFOs from company management or an employee with financial responsibility. This has been a strategic selection, which is what the writers consider to be the best selection that is in line with the purpose of the study.

Results and conclusion: The study was able to show that all three isomorphisms in the institutional theory could explain the choice of regulations. In K3 it could be seen that above all the compelling isomorphism was decisive and in the IFRS groups it was more the imitating isomorphism. Choosing K3 can be explained by a combination of normative isomorphism in that they have ended up in "business-as-usual" and compelling isomorphism in that the information asymmetry is seen between management and the owners of K3 groups. The auditor's lack of knowledge of IFRS can put normative and imitative pressure on a group to choose K3.

Keywords: IFRS, K3 regulations, accounting, institutional theory, accounting choice

Förkortningslista

IASC   *International Accounting Standards Committee*

IASB   *International Accounting Standards Board*

IFRS   *International Financial Reporting Standards*

BFN   *Bokföringsnämnden*

IT   *Institutionella Teorin*

IAS   *International Accounting Standards*

PAT   *Positive Accounting Theory*

EU   *Europeiska unionen*

CFO   *Chief financial officer*

Innehållsförteckning

1.	Inledning.....	1
1.1	Bakgrund	1
1.2	Problemdiskussion	3
1.3	Problemformulering	6
1.4	Syfte.....	6
2.	Teoretisk referensram	7
2.1	Tidigare studier inom redovisningsval.....	7
2.1.1	Ökad redovisningskvalité.....	7
2.1.2	Minskad redovisningskvalité	8
2.1.3	Andra incitament vid tillämpning av IFRS.....	10
2.2	Intressentmodellen	10
2.2.1	Intressenter och redovisning.....	11
2.3	Institutionella Teorin	12
2.3.1	Tvingande isomorfism	13
2.3.2	Härmande isomorfism	14
2.3.3	Normativ isomorfism.....	14
2.4	Tidigare studier om institutionella teorin	15
2.5	Analys modell	17
3.	Metod	19
3.1	Metodansats.....	19
3.2	Metodval	19
3.3	Urval	20
3.4	Interjuver	21
3.5	Datainsamling.....	23
3.6	Dataanalys	24
3.7	Trovärdighet	25
3.8	Etiska överväganden.....	26
3.9	Metodkritik.....	26
4.	Empiri	28
4.1	De studerade koncernerna.....	28

4.2	Koncerner som tillämpar K3	30
4.2.1	Redovisningskvalité	30
4.2.1.1	Styrning.....	30
4.2.2	Skillnaderna mellan regelverken	31
4.2.3	Intressenter	32
4.2.3.1	Ägarförhållanden.....	32
4.2.3.2	Revisor	33
4.2.3.3	Långivare	33
4.2.4	Bransch	34
4.2.5	Tillväxt	34
4.3	Koncerner som tillämpar IFRS	35
4.3.1	Redovisningskvalité	35
4.3.1.1	Styrning.....	36
4.3.2	Skillnader mellan regelverken	36
4.3.3	Intressenter	37
4.3.3.1	Ägarförhållanden.....	37
4.3.3.2	Revisor	38
4.3.3.2	Långivare	39
4.3.4	Bransch	39
4.3.5	Tillväxt	39
4.4	Sammanfattning empiri.....	40
5.	Analys	43
5.1	Val av regelverk utifrån ett institutionellt perspektiv	43
5.1.1	Tvingande isomorfism	43
5.1.1.1	Storlek, utländska bolag och geografi	43
5.1.1.2	Intressenter	45
5.1.1.3	Resursberoende och bransch	47
5.1.2	Härmande isomorfism	48
5.1.3	Normativ isomorfism.....	51
5.2	Sammanfattning analys.....	53
6.	Slutsats	55

6.1	Studiens bidrag	57
6.2	Studiens begränsningar	57
6.3	Samhälleliga och etiska aspekter	58
6.4	Förslag till fortsatta studier	58
7.	Referenser	59
	Bilagor.....	64
	Bilaga 1: Intervjumall.....	64
	IFRS koncernerna.....	64
	K3 koncernerna	65
	Bilaga 2: Individuella reflektioner.....	66
	Marika Andersson:	66
	Hanna Hagelin	68

1. Inledning

I detta inledande kapitel kommer först en presentation om bakgrunden av regelverken K3 och IFRS samt vad det finns för skillnader mellan dessa. Detta är följt av en problemdiskussion som beskriver varför det ses som väsentligt att studera det frivilliga redovisningsvalet mellan K3 och IFRS. Det leder fram till studiens forskningsfråga samt syfte.

1.1 Bakgrund

Externredovisning har under en lång tid framarbetats och kontrollerats nationellt vilket inneburit att länders regelverk har utvecklats olika. Eftersom det fanns svårigheter i att bedöma och jämföra bolag internationellt och företagsklimatet med tiden blev mer globalt, uppstod ett behov av att harmonisera externredovisning. För att lösa detta problem grundades *International Accounting Standards Committee* (IASC) 1973 med representanter från olika revisionsorganisationer. IASC förändrades år 2001 och aktörer från näringslivet blev inblandade i organisationen, fick den namnet *International Accounting Standards Board* (IASB). (Marton et al. 2018)

IASB har utvecklat redovisningsverket *International Financial Reporting Standards* (IFRS) för att få en bättre harmoniserad redovisning mellan länder. EU beslutade att från och med år 2005 skulle alla börsnoterade bolag som verkade på en reglerad marknad inom unionen använda IFRS vid upprättande av koncernredovisning.

För företag i Sverige var det inte svårt att anpassa sig till regelverket IFRS, eftersom de redan hade antagit de flesta principerna. Skillnaden var att före 2005 fanns det ett mjukare antagande av redovisningsprinciper, med en svagare juridisk tillämpning. (Hellman, 2011)

I Sverige 2004 började *Bokföringsnämnden* (BFN) att arbeta fram nya redovisningsregelverk som blev indelade i fyra olika kategorier med benämningen k-regelverken. Ett av dessa är K1 som ska tillämpas av handelsbolag, enskilda näringsidkare och ideella föreningar. K2 är ett annat regelverk som alla aktiebolag ska använda. Men när ett bolag räknas som ett större ska de enligt lag redovisa enligt K3, vilket började tillämpas räkenskapsåret 2013 (Bokföringsnämnden, 2020). Onoterade koncerner måste även de enligt lag använda K3 regelverket (Marton et al., 2020) men onoterade

koncerner har en möjlighet att välja mellan K3 och IFRS/ K4 som är det sista av de fyra K-regelverken (FAR online, 2021b). För icke-noterade koncerner är det upp till respektive land att utforma regler enligt IAS-förordningen och koncernen kan bestämma om redovisningen ska ske enligt IFRS eller landets egna regelverk.

Oavsett vad en koncern redovisar med är det redovisningens uppgift att den ska ge en mer rättvisande bild av koncernen ut till intressenterna (Arvidsson et al., 2018). Redovisningen syftar till att försöka minska informationsasymmetrin mellan externa parter och företagsledningen, eftersom ledningen alltid har en god insyn i verksamhetens situation (Marton, 2018). Redovisningen ligger även som grund för att företagen samt externa parter ska kunna ta ekonomiska beslut (Johansson et al., 2017).

Enligt Marton et al. (2016) ligger det alltid en risk i att lokala och internationella regelverk kommer i konflikt med varandra eftersom en internationell standard kommer att gå emot olika länders kultur och traditioner. Hos de onoterade svenska koncernerna innebär det att K3 och IFRS kan komma i strid med varandra men enligt PwC (2016) har IFRS och K3 många gemensamma beröringspunkter, vilket innebär att ett byte från K3 inte kan anses vara en svårighet.

Det finns dock en del skillnader mellan regelverken, som att IFRS bidrar med mer information om hur koncerner ska redovisa genom att IFRS är ett mer omfattande och större regelverk som ger klarare direktiv om redovisningen. IFRS har, jämfört med K3, även ett större krav att koncerner ska lämna ut mer upplysningar om sina bedömningar (PwC, 2016). Det skulle kunna ses som ett argument för att IFRS minskar informationsasymmetrin mer än K3. Det finns även skillnad i hur Goodwill redovisas, i K3 finns ett krav att skriva av posten på 10 år om det inte är speciella omständigheter. Medan i IFRS har inte posten en bestämd avskrivningstid (PwC, 2016). Ytterligare en skillnad mellan regelverken är att finansiella instrument tvingar IFRS koncernerna att redovisa dessa till verkligt värde, medan i K3 finns valmöjligheten att välja mellan verkligt värde och anskaffningsvärde (PwC, 2016). Det verkliga värdet på en tillgång är vad försäljningspriset skulle ha varit vid värderingstidpunkten. King (2003) menar att värdering till verkligt värde inte innebär att en mer rättvisande bild av företaget skapas, inte heller att det bidrar till en ökad möjlighet att jämföra bolag. Det finns olika aspekter som spelar in i säkerheten vid bedömningen av verkligt värde. Finns tillgången på en aktiv marknad där liknande tillgångar köps och sälj regelbundet kommer det verkliga värdet att vara tillförlitligt. Om tillgångens efterfrågan varierar kraftigt eller

att den inte har någon aktiv marknad blir värdet i stället beroende av bedömningar som innebär en osäkerhet. Sett till informationsasymmetrin innebär det en svårighet om grunden till värderingen inte är given, då kan en del parter se värdet som obegripligt eller ogrundat, speciellt om en annan koncern har bedömt en likvärdig tillgång på ett annat sätt.

Dessa olikheter som finns i K3 och IFRS kommer inte att påverka informationsasymmetrin på samma sätt. Hur ledningen i svenska onoterade koncerner resonerar kring valet mellan vilket regelverk som ska tillämpas blir då av intresse.

1.2 Problemdiskussion

Det finns ett flertal vetenskapliga studier om implementeringen av IFRS, dessa undersöker vanligen kvalitetsförändringen som har skett i redovisningen vid det obligatoriska införandet av regelverket med en kvantitativ metod. Bland annat har Landsman et al. (2011) genomfört en studie på 16 länder och 6067 bolag världen över som 2005 gick över till IFRS, författarna fick ett resultat som innebar att en minskning av rapporteringsfördröjningen skedde genom det högre informationskravet, som IFRS jämförelsevis har med de olika ländernas lokala regelverk. Regelverksbytet möjliggjorde bättre analyser av koncernerna som underlättade styrningen och författarna kunde även påvisa att de utländska investeringarna blivit fler. Jermakowicz & Gornik-Tomaszewski (2006) gjorde en studie om börsnoterade bolag i EU vid deras övergång till IFRS och håller med i slutsatsen om redovisningskvalitén som Landsman et al. (2011) har. De menar även att det oftast är mer kostsamt och svårare att byta regelverk än vad koncernerna tror, samt att majoriteten av bolagen som var tvingade till regelverksbytet hade i efterhand inte velat genomföra ett byte. Vilket styrks av Hoogendoorn (2006) som även han har undersökt börsnoterade bolag i EU.

Det finns de forskare som menar på motsatsen att det inte sker någon kvalitetsförbättring av redovisningen. Jeanjean & Stolowy (2008) undersökte om kvalitén på redovisningen skulle öka med ett byte till IFRS i Australien, Frankrike och Storbritannien, författarna kom fram till att ingen förändring skedde. Detta kommer av att det finns faktorer som påverkar redovisningens kvalitet, exempelvis hur ländernas egna redovisningstraditioner ser ut. Även studien med Ahmed et al. (2013) kom fram till att kvalitén på redovisningen inte förbättrades med ett byte till IFRS då författarna jämförde två grupper med bolag från ett 20-tal länder, en som tillämpade IFRS och en annan som hade kvar det lokala redovisningsverket.

Bland de studier som undersöker om ett frivilligt antagande av IFRS finns det en ny publicerad artikel gjord av Bertrand et al. (2021) som undersökte övergången till IFRS av privatägda bolag i 22 EU-länder. Författarna kom fram till att valet av IFRS är mer fördelaktigt för koncerner som behövde minska informationsasymmetrin i samband med globala utbyten eller öka sin egen transparens. Vidare menar Bertrand et al. (2021) att fördelarna med regelverksbytet till IFRS kommer bli större om koncernerna verkar i miljöer där det krävs mer information. De koncerner som påverkas mest av fördelarna med IFRS är de som verkar i riskfyllda branscher eller har färre materiella tillgångar. Fortsatt menar författarna att privatägda koncerner som är globala kan välja IFRS för att signalera bättre kvalitet.

Studier som är gjorda i Sverige har Hellman (2011) skrivit om frivillig adoption av IFRS med en kvantitativ metod med material från 1991–2004, detta är en studie som då är baserad på att koncerner kan välja mellan IFRS och det lokala regelverket som var innan K3. Där kunde författaren bland annat påvisa att en värdeökning på tillgångar kom med de nya värderingssätten i IFRS.

Som kan ses i hittills fördiskussion om effekterna kring en implementering av IFRS går det att hitta argument både för och emot. De vetenskapliga artiklarna har studerat olika länder vilket innebär att ländernas olika omständigheter försvårar jämförbarheten, eftersom dem har en betydelse på resultatet som ett byte till IFRS får. En viktig faktor som skulle kunna påverka är att länder har olika lokala regelverk som koncerner har möjlighet att välja mellan (Landsman et al. 2011). Idag kan svenska onoterade koncerner välja mellan K3 som infördes 2013 och IFRS som kom 2005 (FAR online, 2021). Trots att Sverige inkluderas i studier om effekter av implementeringen av IFRS (t ex Bertrand et al. 2021; Hellman 2011), verkar det från denna litteraturstudie att det saknas studier som specifikt förklarar hur ledningen i svenska onoterade koncerner resonerar kring valet mellan vilket regelverk som ska tillämpas.

Ett sätt att studera vad som ligger bakom redovisningsval är att använda sig av *Institutionell Teori* (IT) (Eriksson-Zetterqvist, 2009). Teorin fick genomslag 1983 genom en artikel av DiMaggio och Powell som tar upp IT och tre olika isomorfier. Vilket senare har använts i forskningen (t ex Hassan et al 2014; Guerreiro et al. 2012; Carpenter & Feroz 2001; Collin et al 2009) som en teori

som kan förklara ett redovisningsval. IT beskriver anledningar till att organisationer blir homogena, genom att redogöra för olika påtryckningar som finns i och utanför organisationen som formar den (Hartwig, 2018). Att IT är tillämpningsbar i praktiken har fått stöd i flera studier bland annat Hassan et al (2014) som kunde påvisa att alla tre isomorfismer förklarade regelverksbytet till IFRS i Irak. Författarna Guerreiro et al. (2012) undersökte hur institutionella påtryckningar kan påverka onoterade portugisiska koncerner att frivilligt välja IFRS vilket kunde förklaras av IT. Carpenter & Feroz (2001) gjorde även dem en studie om IT och redovisningsval, hur den påverkade fyra olika delstater i USA att acceptera eller neka användningen av det lokala redovisningsverket. Slutsatsen blev att koncernerna kommer att misslyckas stå emot styrkan som finns i det institutionella trycket från de statliga organisationer vad gäller användandet av det lokala regelverket i USA. IT och redovisningsval har studerats i ett svenskt sammanhang av Collin et al. (2009) bland 545 kommunala bolag i Sverige. Studien bygger på att dessa kunde välja mellan det tidigare lokala regelverket i Sverige som kan redovisa antingen enligt *Sustainability accounting standards board* (SASB) standard vilket anses vara billigare och enklare, än det andra redovisnings alternativet som är byggt på IASB. Författarna fick en slutsats att redovisningsvalet delvis kunde förklaras med IT.

I denna uppsats kommer skribenterna att använda sig av den institutionella teorin för att kunna förklara redovisningsvalet mellan K3 och IFRS eftersom det kan ge en bättre bild av vilka institutionella påtryckningar som kan påverka valet. Som tas upp tidigare i problemdiskussionen finns det ett flertal forskare som har kopplat redovisningsval av IFRS och lokala redovisningsverk till IT exempelvis Carpenter och Feroz (2001) som är två av de mest ansedda forskarna inom ämnet.

Det fattas dock likvärdiga studier som behandlar IT och ett redovisningsval i Sverige av K3 och IFRS. Studien gjord av Collin et al. (2009) kopplar IT och *Positive Accounting Theory* (PAT) till redovisningsval som kommunägda bolag gör. Dessa bolag har i motsats till privatägda koncerner inte ett vinstdrivande syfte samt att studien genomfördes på regelverket som var innan K3. Vilket gör att det finns ett behov av att studera hur svenska privatägda koncerners ledningar ser på redovisningsvalet idag. Att få förståelse för vad som motiverar redovisningsvalet är av intresse både för koncernerna själva men även för de som upprättar regelverken. Studien bidrar med att det blir en ökad förståelse för hur regelverken uppfattas av de som tillämpar den i sin faktiska verksamhet. IT kan hjälpa till att få den förståelse kring redovisningsvalet skribenterna vill ha även

till skillnad från Collin et al., (2009) förstå vinstdrivande koncerners företagsledningars resonemang och vad som kan påverka resonemangen. De vill dessutom få en djupare förståelse för IT och i vilken grad den kan förklara valet av regelverken.

1.3 Problemformulering

Varför väljer svenska onoterade koncerner att tillämpa K3 eller IFRS?

Underfrågor

- *Hur resonerar företagsledningen i svenska onoterade koncerner när det kommer till redovisningsval?*
- *Hur influerar institutionellt tryck valet av regelverk?*

1.4 Syfte

Studiens syfte är att skapa en ökad förståelse för redovisningsval, men mer specifikt på onoterade koncerners val mellan att tillämpa regelverken K3 eller IFRS. Vilket innebär att studien är av intresse för onoterade koncerners ledningar och ägare, men även för de organ som upprättar de olika regelverken.

2. Teoretisk referensram

I detta kapitel tas relevant teori upp som kan förklara val av regelverk. Först kommer en diskussion om tidigare forskning inom redovisningsval samt intressentmodellen. Sedan kommer ett avsnitt med den institutionella teorin som är det centrala i denna uppsats. Kapitlet kommer att avslutas med en analysmodell.

2.1 Tidigare studier inom redovisningsval

Skribenterna har hittat ett flertal studier som undersöker koncerner i sina val av regelverk. Dessa studier har undersökt övergången till regelverket IFRS och de flesta har en kvantitativ metod med empiri bestående av olika länder världen över. Forskarna har fått varierande resultat i vad det är för faktorer som är avgörande för hur kvalitén blir efter övergången till IFRS, men även vad det är för incitament som driver ett frivilligt antagande av regelverket. Forskarna Chen et al 2010; Jermakowicz & Gornik-Tomaszewski 2006; Hellman 2011 menar att det sker en kvalitetsförbättring medan Jeanjean & Stolowy 2008; Ahmed et al. 2013; Christensen et al. 2015 hävdar motsatsen, dessa studier beskrivs här nedan.

2.1.1 Ökad redovisningskvalité

Chen et al. (2010) undersökte i sin studie om redovisningskvaliteten kunde öka med byte till IFRS för börsnoterade koncerner i 15 EU-länder, före och efter ett fullständigt antagande av IFRS 2005. För att komma fram till om kvalitén på redovisningen kunde förbättras av att koncernerna redovisade enligt IFRS användes fem olika variabler eftersom den underliggande ekonomiska situationen inte kan observeras. De fem variablerna som Chen et al. (2010) använde sig av var resultatutjämnning, hantering av resultat mot mål, storleken på absoluta diskretionära periodiseringar med det menas sådana periodiseringar som har påverkats av ledningen, periodiseringskvalitén och redovisning av förluster i rätt tid. Det kunde påvisas att redovisningsstandarder spelade en stor roll för att förbättra redovisningskvalitet, detta eftersom IFRS kan minska ledningens egna bedömningar i bestämmandet av redovisningen. Det kunde även påvisas att kvalitén på den finansiella rapporteringen skulle öka om ett byte gjordes från det lokala regelverket till IFRS.

Författarna Jermakowicz & Gornik-Tomaszewski (2006) uppgav att de kunde i likhet med Chen et al., (2010) konstatera en förbättrad kvalitet av redovisningen med anledning av det högre upplysningskravet i sin kvalitativa studie. Det framgår att redovisningen blev ett bättre material för företagsledningen att fatta beslut på. Författarna uppgav även att de kunde konstatera att bolagen får genom övergången till IFRS lägre kapitalkostnader. Vilket är i linje med en studie gjord av Hellman (2011) i en kvantitativ studie av svenska onoterade bolags frivilliga tillämpning av IFRS där han undersökte vad som hände med de olika finansiella rapporterna. Det han kunde se var att nettovinsten i genomsnitt ökade med 25,4% och balansräkningens omslutning ökade med att koncernerna gick över till IFRS. Ökningen av tillgångarnas värde kom av att det fanns skillnader i hur det lokala regelverket och IFRS värderar tillgångarna. Han menar därför att de svenska bolagen gynnades av bytet. Studien kunde även påvisa att bytet fick aktiernas marknadsvärde, marknadslikviditet att öka samt en lägre kapitalkostnad som leder till ekonomiska förbättringar.

Jermakowicz & Gornik-Tomaszewski (2006) kunde även konstatera att en övergång till IFRS kommer medföra att koncernerna får en nystart genom att en genomlysning av verksamheten måste göras när IFRS tillämpas för första gången. De fick även fram att en majoritet av bolagen inte skulle börjat tillämpa IFRS om de inte var tvingade till det, med motiveringen att det är kostsamt, komplext och en belastande process. Ett centralt problem i övergången som dessa författare beskriver är bytet att redovisa till verkligt värde eftersom det ses som svårt att bedöma. Det blir speciellt ett problem för bolag som måste värdera om största delen av sina tillgångar.

2.1.2 Minskad redovisningskvalité

Som är beskrivit innan har skribenterna hittat tre olika studier (Jeanjean & Stolowy, 2008; Ahmed et al., 2013; Christensen et al., 2015) av en kvantitativ metod som beskriver att redovisningskvaliteten inte har förbättrats efter införandet av IFRS regelverket i olika länder.

Den första studien av Jeanjean & Stolowy (2008) analyserade de effekterna av det obligatoriska införandet av IFRS, dels genom om kvalitén på redovisningen skulle öka sett till *earnings management* som menas att ledningen manipulerar koncernens resultat till sin egen fördel. Deras studie fokuserar på tre olika länder vilka är Australien, Frankrike och Storbritannien med bolag som skulle för första gången tillämpa IFRS. Författarna kunde påvisa att ledningens manipulation av redovisningen inte minskade när koncernerna införde IFRS, utan i stället fick det en ökning i

Frankrike. Vidare kom de fram till att ett gemensamt regelverk inte är tillräckligt för att skapa ett liknande affärsspråk mellan länder eftersom det finns andra faktorer som spelar stor roll på hur den finansiella rapporteringen utformas, det kan vara länders egna traditioner eller ledningens incitament. Författarna menar på att det inte enbart går att harmonisera redovisningen mellan länder för att de ska vara jämförbara utan det behövs sättas upp gemensamma mål som tar större hänsyn till ländernas egna traditioner. Vidare hävdar författarna att redovisningskvalitén är en alltför viktig sak när det kommer till redovisningen, därför kan koncerner inte enbart vara beroende av redovisningsstandarder.

När det kommer till studien av Ahmed et al. (2013) fokuserade inte de enbart på tre länder som Jeanjean & Stolowy (2008) utan de undersökte i stället två olika grupper där det var ett större urval av länder. Dessa två olika grupper var uppdelade i att den första innehöll ett 20-tal länder som införde IFRS 2005 och den andra gruppen var länder som inte införde regelverket. Dessa olika grupper ansågs ha lika förhållanden när det kommer till exempelvis bransch och storlek. I likhet med Jeanjean & Stolowy (2008) fann forskarna inga bevis på att någon kvalitetsförbättring hade skett efter införandet av IFRS.

Även Christensen et al. (2015) delade in sina koncerner i två grupper men där den ena gruppen var koncerner som frivillig antagit IFRS och den andra gruppen var koncerner som var tvingade att anta IFRS. Författarna undersökte enbart tyska koncerner till skillnad från vad Jeanjean & Stolowy, 2008 och Ahmed et al., 2013 gjorde. Det Christensen et al. (2015) kom fram till var att en av anledningarna till att gruppen som frivilligt valt IFRS var att ledningen upplevde att koncernen då skulle få ett bättre nettoresultat vilket motiverade bytet. I denna grupp kunde författarna se en antydning att det skedde en förbättring av redovisningskvalitén men att de inte kunde dra en slutsats om det hade skett. Däremot i den grupp som var tvingade skedde ingen kvalitetsförbättring överhuvudtaget i likhet med vad Jeanjean & Stolowy, 2008 och Ahmed et al., 2013 kom fram till. Christensen et al. (2015) fann även att de koncerner som hade kvar det lokala regelverket har en bättre relation med banker och sina aktieägare.

2.1.3 Andra incitament vid tillämpning av IFRS

När det kommer till andra incitament vid en tillämpning av IFRS har skribenterna funnit två olika studier (Orens et al., 2010; Hoogendoorn, 2006). I Orens et al. (2010) studie tar författarna upp det frivilliga antagandet av IFRS av tyska koncerner medan Hoogendoorn (2006) listar olika observationer som han har kunnat påvisa vid implementeringen av IFRS för börsnoterade koncerner i Europa. De listade observationerna som Hoogendoorn (2006) tar upp inkluderar både effekterna samt kostnaderna för IFRS, även hur antagandet av regelverket har resulterat i bättre jämförelse mellan bolag.

Orens et al. (2010) fann två huvudsakliga anledningar till att koncernerna frivilligt väljer att tillämpa IFRS. Första var att desto större koncerner är ju mer benägna var de att frivilligt byta regelverk då deras politiska kostnader var högre. Den andra anledningen var koncerners uppfattning om påtryckningar från externa intressenter som påverkar om de kommer anta IFRS. Detta är något som Hoogendoorn (2006) tar upp som en fördel eftersom om koncernerna har många utländska intressenter leder detta till en ökad jämförbarhet mellan europeiska bolag. Orens et al. (2010) skriver även att koncerner med utländsk aktieägare, ägare som är börsnoterade eller om de har utländska dotterbolag kommer till större utsträckning vilja gå över till IFRS. Övergången sker för att externa parter ska kunna förstå och få mer insyn i verksamheten. Detta är dock något som Hoogendoorn (2006) tar upp som en negativ effekt av implementeringen av IFRS eftersom detta regelverk är svårare att tyda för användarna av redovisningen. Men han menar även att det behövs mer forskning inom implementeringen av IFRS när det gäller kostnader och fördelar med regelverket i Europa. En annan negativ effekt som redogörs för är att koncernerna har underskattat komplexiteten samt kostnaderna för IFRS, eftersom det tar längre tid att upprätta en fullständig redovisning enligt regelverket.

2.2 Intressentmodellen

Freeman (2010) beskriver intressenter som en individ eller grupp som kan påverka eller bli påverkade av en organisations verksamhet eller mål. Det är en relation handlar om makt och utsatthet (Borglund et al., 2020). Den intressent som kommer att få mest uppmärksamhet av organisationen ur ett strategiskt perspektiv är den som kan anses i relationen vara: mäktigast, har legitimitet eller har en långvarigt/brådskande angelägenhet. Intressenter kan ha fler än en av dessa egenskaper i relation till organisationen, det innebär att desto fler egenskaper intressenten har ju

mer kommer den kunna påverka (Mitchell et al., 1997). I litteraturen brukar intressenterna delas upp i två kategorier första är primära som är anställda, leverantörer, investerare och aktieägare denna grupp måste regelbundet engagera sig för att organisationen ska kunna fortleva. Alla andra intressenter tillhör den andra kategorin som kallas sekundära (Borglund et al., 2020). Då intressenter påverka hur en koncern resonerar kring sin verksamhet med anledning av att de är beroende av dessa för att vara vinstdrivande, vilket är huvudsyftet för en privatägd koncern. Vilket gör att det blir viktigt för dem att lyssna till sina intressenter för att behålla sin legitimitet. Intressemodellen sätter intressenter i förhållande till organisationen och kan därför vara ett sätt att förstå hur olika intressenter påverkar koncernerna i sina val av regelverk.

2.2.1 Intressenter och redovisning

Centrala frågor när det kommer till redovisning är vad för information intressenter behöver ha om företagen? och ser informationsbehovet olika ut för intressenterna? (Sundgren et al., 2009). Laplume et al. (2008) menar att det är viktigt att företag har kännedom om sina olika intressenters informationsbehov, både av moraliska- och strategiska skäl för att ta och behålla legitimitet. Litteraturen säger att de olika intressenterna använder redovisningen till följande:

Anställda- Är en förutsättning för att ett företag ska kunna bedriva sin verksamhet. Dessa möter bolagets efterfrågan av arbetskraft och de får ersättning i form av lön och god arbetsmiljö. Anställda är då intresserade av redovisningen för att få sig en uppfattning av hur bolaget går för att se om de har en trygg anställning (Edenhammar & Thorell, 2005).

Ägare/ investerare - Denna grupp tillskjuter kapital i koncernen vilket gör att de kan bedriva och utveckla verksamheten. De vill ha bedömningsmaterial för risk, avkastning och för framtida beslut (Edenhammar & Thorell, 2005). Det eftersom det finns en informationsasymmetri mellan företagsledningen som driver koncernen och ägaren. Redovisningen används av ägare av två skäl, att kunna bedöma hur ledningen sköter företaget samt att kunna fatta beslut om aktieinnehavet, huruvida de ska säljas, köpas eller behållas. (Edenhammar & Thorell, 2005).

Företagsledare- Använder redovisningen till styrningen av koncernen. De använder både den interna och externa redovisningen i sitt arbete och är en av de användare som är av största vikt (Edenhammar & Thorell, 2005).

Leverantörer- för att ge ut kredit måste leverantörer veta vad företaget har för ekonomiska förutsättningar (Edenhammar & Thorell, 2005).

Kunder- Är intresserade av redovisningen för att kunna säkerställa att leverans genomförs och garantier kan ges ut (Smith, 2006).

Långivare- Använder redovisningen för att de ska kunna säkerställa att koncernen kan betala amortering och ränta. De vill se kreditrisken och få en uppfattning om vad för lönsamhet företaget kommer ha på lång sikt (Smith 2006).

Statliga myndigheter och samhället i övrigt - Redovisningen är viktig då redovisningen utgör grunden för beskattning. De vill även se att lagar och regler efterföljs men även i statens planerade arbete för att kunna exempelvis bestämma vart bostäder ska ligga (Smith 2006).

Konkurrenter- Använder redovisningen för att kunna utläsa lönsamheten för vissa produkter eller jämföra kostnader och genom det bli mer konkurrenskraftiga (Smith 2006).

2.3 Institutionella Teorin

Som är beskrivit innan i denna uppsats är IT en teori som skulle kunna förklara redovisningsvalet som koncernerna tar, då det handlar om att försöka förstå och tolka hur koncernerna påverkas av sociala, institutionella påtryckningar och förväntningar. IT förklarar varför organisationer förändras beroende på hur omgivningen ser ut, även att branschtillhörigheten påverkar genom att bolagen tenderar att gå mot att likna varandra, det vill säga de utvecklas till att bli homogena (Eriksson-Zetterqvist, 2009). Institutionella påtryckningar som kan påverka företagen kommer i regel från samhället och intressenter (Deegan & Unerman, 2011). Det kan göra att majoriteten av koncerner som verkar inom samma bransch påverkas att välja liknande redovisningsstandarder samt regelverk. När ett regelverksbyte sker förändras koncernens rutiner och traditioner inom redovisningen, det skapas då nya att förhålla sig till. Collin et al. (2009) menar att det finns de koncerner som inte påverkas lika mycket av dessa yttre påtryckningar som övriga. Vilket innebär att organisationen kommer att vidta mer formella och informella regler i stället för att försöka vara rationella (Eriksson-Zetterqvist, 2009).

Ända sedan 1980-talet har IT kommit att bli väletablerad för att kunna förklara hur organisationer fungerar med omvärlden (Furusten, 2013). Inom IT kom DiMaggio och Powell (1983) att utveckla tre olika isomorfistiska krafter, vilket är tvingande, härmande/ imiterande och normativa. Dessa tre krafter påverkar en organisation olika, vilket är viktigt att förstå eftersom det institutionella trycket inverkar på deras beslutsfattande (Collin et al. 2009). DiMaggio & Powell (1983) menar att dessa

tre isomorfismer är svåra att skilja på eftersom de kan påverka organisationen samtidigt. Att IT är tillämpningsbar i praktiken har fått stöd i flertalet studier bland annat Hassan et al. (2014) som kunde påvisa att alla tre olika isomorfismer påverkade de koncerner som valde IFRS i Irak i stället för att stanna kvar med det lokala regelverket. Författarna menar även att det viktigaste antagandet som finns inom IT är att alla söker legitimitet, vilket innebär att koncernerna kommer välja det regelverk som ger dem mest legitimitet. Även Guerreiro et al. (2012) har undersökt hur institutionella påtryckningar kan påverka onoterade portugisiska koncerner att frivilligt välja IFRS och att omgivningen förutsätter att koncerner ska handla på ett visst sätt. Organisationer som är verksamma i osäkra miljöer samt de som är dotterbolag till multinationella koncerner kommer att påverkas mer av det institutionella trycket. Dessa har en benägenhet att influeras av institutionella förväntningar och kommer föredra att redovisa enligt IFRS.

2.3.1 Tvingande isomorfism

Tvingande isomorfism kommer från staten samt politiska påtryckningar, dessa är informella och formella krav (Tsamenyi et al., 2006), vilket innebär att koncernen tvingas att anpassa sig efter olika lagar och regler (Frostenson, 2011). Det kan då ha en stor inverkan på varför koncerner väljer K3 eller IFRS att redovisa enligt. Faktorer som hur stor koncernen är och om de har utländska bolag kommer vara betydande då de omfattas av mer lagar och regler. Då det finns specifika regler som alla koncerner ska följa innebär detta att organisationer kommer mer att likna varandra. Vart någonstans geografiskt de ligger, samt om de verkar inom en speciell verksamhet har betydelse på vilka lagar och regler som de måste följa, vilket kommer att påverka hur organisationen fattar beslut (Brunsson, 2002). Hassan et al. (2014) menar på att i en global miljö uppmuntras inte bara nationalstater att följa regler och förordningar, utan vill koncernerna ha tillgång till resurser på den globala kapitalmarknaden samt utländska investerare kommer koncernerna anta ett redovisningsverk som andra koncerner på marknaden har. Med andra ord kommer koncernerna bli tvingade till att följa andra som redan finns på den globala kapitalmarknaden.

Dimaggio & Powell (1983) tar även upp att den tvingande isomorfismen kan vara en strävan efter legitimitet, eftersom det kan finnas press från liknande organisationer i samma bransch om hur koncerner bör agera. Hassan et al. (2014) skriver om koncerner ska kunna behålla eller få legitimitet behöver de följa reglerna samt kraven som finns, men beroende på hur organisationerna ser på

verkligheten är det inte alltid nödvändigt att efterleva tvingande regler (Tengblad, 2006). I studien med Carpenter & Feroz (2001) beskriver de att tvingande isomorfism kan vara något som liknar resursberoendeteori. Med det menas att koncernerna är beroende av olika resurser som de behöver för att kunna bedriva sina verksamheter, exempelvis anställda, kunder samt kapital. Om koncernen då inte ger efter för den tvingande isomorfismen kommer omgivningen vidta sanktioner mot koncernen. För att kunna förstå hur en organisation fattar sina beslut, bör det därför kartläggas hur svårt den har att införskaffa de finansiella resurser som koncernen behöver. Dessa tvingande påtryckningar på en organisation som uppkommer från resursberoendet kan vara viktiga faktorer som påverkar redovisningsvalet. I studien av Hassan et al. (2014) visar att den viktigaste styrkan i redovisningsvalet av IFRS för börsnoterade koncerner var den tvingande isomorfismen då det var ett tvingande tryck från västerländska intressenter efter att Baath-regimen rasade samt från internationella hjälporganisationer.

2.3.2 Härmande isomorfism

Den härmande isomorfismen handlar om att koncerner känner att deras konkurrenter eller omgivning är mer framgångsrika än de, vilket kan leda till att de imiterar konkurrenter på grund av osäkerhet (Tsamenyi et al., 2006). Då marknaden alltid förändras kommer koncerner vara tvungna att ändra sin organisation efter sin bransch för att på det viset inte hamna efter och förlora kunder. Skulle inte koncerner anpassa sig efter sin bransch samt marknaden kan det hända att dem förlorar marknadsandelar vilket leder till att de får svårare att överleva på lång sikt. Imitera andra koncerner kan även vara ett argument för att få mer legitimitet (Hassan et al. 2014). Inhemsk koncerner kommer sannolikt att försöka efterlikna de multinationella koncernerna som är framgångsrika som redovisar enligt IFRS, vilket betyder att de koncerner som inte redan redovisar enligt IFRS kommer att göra det. Det för att ju fler koncerner det blir som antar IFRS desto mer tryck kommer det att bli på andra att härma deras beteende (Hassan et al. 2014).

2.3.3 Normativ isomorfism

Normativ isomorfism handlar om påtryckningar som anses vara normativa. Dessa skapas av personer som är yrkesverksamma som har samma uppfattningar av en branschs villkor och praxis (Tsamenyi et al., 2006). Det betyder om det skulle finnas en väl uttryckt norm i samma bransch kan detta leda till att organisationer tar efter varandra för att följa praxis. Denna mekanism kan

dock utvidgas till att omfatta alla normativa tryck från branschorganisationer. När bolagen står inför sådant tryck genom exempelvis medlemskap i en organisation tenderar detta till att företagsledningen tar efter andras synpunkter, vilket leder till att normer samt åsikter kommer att tas för givna. Då detta händer påverkas företagsledningens preferenser och kännedom av omgivningen, genom att trycket påverkar yttre normer vilket leder till att de inre preferenserna ändras i organisationen (Tsamenyi et al., 2006). I Carpenter & Feroz (2001) studie skriver dem att koncerner anpassar sig till sin omgivning för att de då belönas med mer legitimitet samt resurser. Normerna kan både vara informella och formella (Hedlund, 2007). Furusten (2013) menar att normer kan vara bindande för koncerner men om det skulle ses från en formell syn är det frivilligt att följa dessa. Det eftersom de är mest associerade med mentala och sociala strukturer till skillnad från lagar som är bindande (Furusten, 2013). Om koncerner vill ses som en legitim aktör inom den bransch de är verksamma i kan det vara svårt i praktiken att gå mot en redan etablerad norm (Furusten, 2013). Det kan vara ett argument för att koncerner i samma bransch mer går mot att redovisa enligt samma regelverk för att på det viset inte tappa intressenter.

2.4 Tidigare studier om institutionella teorin

Collin et al. (2009) studerade kommunalt ägda bolag i Sverige som kan redovisa antingen enligt SASB standard vilket anses vara billigare och enklare, än det andra redovisnings alternativet som är byggt på IASB. Författarna fick resultatet att enligt IT kommer de kommunala bolagen att välja SASB standarden i större utsträckning för att de har hamnat i "business-as-usual", vilket betyder att en norm har blivit institutionaliserad om valet görs av vana. Om valet anses vara legitimt kommer en organisation upprepa valet om och om igen, det betyder att de redovisar enligt ett regelverk idag för att det är vad de gjort innan.

Författarna menar även att deras resultat om IT och regelverksval säger att ett nytt regelverk inte kommer att väljas om det gamla anses vara självklart och om organisationen ska byta till ett nytt regelverk måste det bidra till en ökad legitimitet men med den förutsättningen att bolagen inte agerar i "business-as-usual". Collin et al. (2009) skriver för att bevisa om det är legitimitet eller "business-as-usual" som är avgörande för valet hade en annan typ av studie behövts för att klargöra detta. Om de i samma bransch tenderar att välja samma regelverk kunde författarna inte hitta klara bevis för, men tillägger att det är svårt att kategorisera in bolagen och att det hade även här behövt en annan typ av datainsamling för att kunna utesluta det helt. De kunde även se att

tvångande och härmande isomorfism kunde förklara att storleken på bolagen påverkar vilket regelverk de väljer, genom att revisorer och revisionsrådet förespråkar det för dem. Studien visade även att bolag som ägs av stora kommuner (Stockholm, Göteborg och Malmö) kommer att välja det svårare regelverket detta för att ägarna trodde att regelverket ger bättre information.

De kunde även se ett starkt samband med regelverksval och påverkan från revisionsföretag genom både ett normativt och härmande tryck, men detta väckte frågor som om det är revisionsföretaget som påverkar företaget? eller är det bolaget som väljer ett revisionsföretag som tenderar att välja den redovisningsstandard som företaget vill? Collin et al (2009) fick resultatet att de fann bevis på att IT kan förklara att bolag väljer det större, dyrare och svårare regelverket.

I Carpenter & Feroz (2001) studie där de undersökte om det institutionella trycket kunde påverka delstaterna i deras redovisningsval fokuserar författarna på den organisatoriska konkurrensen om politisk makt, socialt tryck och institutionell legitimitet. Deras resultat tyder på att styrkan från det institutionella trycket kan förändras över tid, för de fann att ett tidigt antagande av det lokala regelverket berodde mer på ett tvingande tryck medan de som antog regelverket senare berodde på ett normativt tryck. Författarna menar att det kan bero på byte av tjänstemän, skattemässiga förhållanden samt potentialen att förändra maktförhållandena i delstaternas regering. För att kunna komma fram till vad som kan påverka valet av regelverk för dessa fyra olika delstaterna har författarna sammanställt olika mönster från den institutionella teorin.

De har även identifierat villkor inom resursberoendet som har den största påverkan från ett effektivt tvångsmässigt institutionellt tryck som kan påverka den offentliga sektorns val av regelverk. Ett statsbeslut om valet av regelverk kan påverkas på individnivå genom de viktigaste beslutsfattarnas normer, värderingar och omedvetna anpassningar till traditioner. Medan på en organisationsnivå kan valet påverkas genom gemensam tro, makt och politik (karaktär av politisk konkurrens) samt på ett organisationsområde kan det påverkas genom offentligt och reglerande tryck. Genom sin undersökning noterade författarna att alla delstater utsattes för kraftiga institutionella påtryckningar att anta det lokala regelverket efter 1975. Dessa institutionella påtryckningar skapades av den federala regeringen, professionella redovisningsorgan samt representanter från kreditmarknaderna. De kom således fram till att delstaterna blev utsatta för åtminstone två former av isomorfistiskt

tryck genom normativt och tvångsmässigt. Det går inte helt utesluta det härmande trycket, utan även det skulle vara en möjlig kraft som påverkade staterna i valet av regelverk, men det fanns inte tillräckliga bevis för att kunna veta säkert om den faktiskt påverkade staterna. Författarna menar på att det kan vara svårt vid en empirisk studie att urskilja dessa olika krafter av isomorfism som kan påverka en organisation vid en viss tidpunkt, eftersom det är möjligt att två eller flera former kommer att agera samtidigt. Därför kan de inte utesluta att härmande hade en påverkan på staterna i valet av regelverk. Vidare fann de att staterna använde sig utav olika strategier för att kunna stå emot det institutionella trycket, "manipulerings" strategin var den som fungerade bäst genom att den kräver ett mer målmedvetet och opportunistiskt försök att samverka, påverka eller kontrollera de institutionella påtryckningarna. Den avsedda effekten av taktiken att samverka är för att neutralisera det institutionella motståndet samt att öka legitimiteten. I slutändan menar Carpenter & Feroz (2001) att delstaterna i USA inte kommer kunna stå emot det institutionella trycket för förändringar och kommer då att anta det lokala regelverket för sina finansiella rapporter och att det är en symbol för legitimitet.

2.5 Analys modell

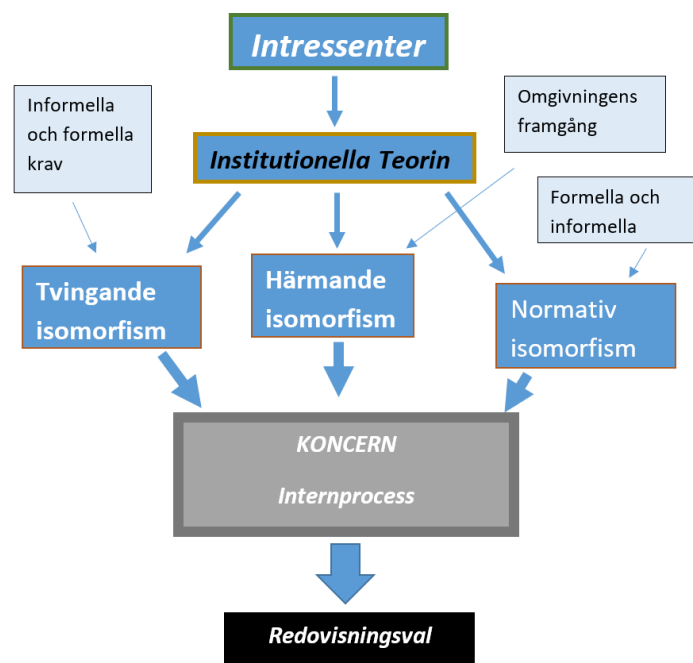
I analysmodellen figur 1 nedan är den teoretiska referensramen sammanfattad och beskriver hur teorin kan kopplas samman. Genom att analysera den insamlade empirin med analysmodellen kan skribenterna utreda studiens frågeställningar: *Varför väljer svenska onoterade koncerner att tillämpa K3 eller IFRS? Hur resonerar företagsledningen i svenska onoterade koncerner när det kommer till redovisningsval? Hur influerar institutionellt tryck valet av regelverk?*

Onoterade koncerner måste se till sina intressenter för att uppfylla sitt huvudsyfte att vara vinstdrivande för sina ägare, detta är en faktor som påverkar redovisningsvalet eftersom intressenter använder koncernens redovisning att fatta beslut på. I analysmodellen är intressenter med för att visa att dessa har en koppling till den institutionella teorin genom det inflytande som dessa har över koncernen och de har därför en inverkan på de tre olika isomorfismerna.

Detta genom att som tidigare forskning har bevisat beroende på exempelvis hur stor koncernen är eller om de har verksamheter utomlands blir de mer beroende av sina intressenter eftersom koncernerna vill kunna ses som en legitim aktör och därför kan de bli tvingade (tvingande isomorfism) till att anta ett visst regelverk, men det kan även anta regelverket genom ett härmande

tryck (härmande isomorfism). Intressenter kan även påverka den normativa isomorfismen genom exempelvis att det redan finns en väl etablerad norm i den bransch koncernerna verkar inom, och då anses det vara mer legitimt att använda ett visst regelverk. För går koncernen emot denna etablerade norm kan de tappa legitimitet ut mot sina intressenter. Med anledning av denna förklaring mynnar intressenterna ut i den institutionella teorin och de tre olika isomorfismerna, med anledning av att redovisningsvalet i denna studie ska undersökas med hjälp av den institutionella teorin befinner sig denna närmast koncerns interna process i figuren där tankarna kring redovisningsval har bollats och utvecklats fram till ett val.

I de tre olika isomorfismerna ses de huvudsakliga faktorerna vilket är; lagar samt regler, omgivningens framgång och normer. Dessa är faktorer som är det som avgör hur stort trycket är från en isomorfism som kommer att påverka koncernen i sina regelverksval. Dessa olika tryck från isomorfismerna kommer då inverka olika i koncernens interna process då de diskuterar vilket regelverk som ska tillämpas. Med den interna processen menas alltså när företagsledningen resonerar hur de ska välja ett visst regelverk, den process som bara finns i den interna organisationen. Detta mynnar sedan ut i det redovisningsval som koncernerna har tagit i den interna processen.

Figur 1 Analysmodell

3. Metod

I detta kapitel tas den vetenskapliga metoden upp som har valts och hur den ska tillämpas för att realisera studiens syfte. Först kommer ett stycke om metodansatsen där det motiveras varför en abduktiv ansats har valts. Detta följs av metodvalet som är kvalitativt. Vidare i kapitlet beskrivs det hur urvalet har skett samt genomförandet av intervjuerna och datainsamlingen. Senare diskuteras det om analysmodellen, trovärdighet samt de etiska övervägandena. Kapitlet avslutas med metodkritik kring analysmodellen, källor och metod.

3.1 Metodansats

I denna studie har en abduktiv ansats tillämpats, detta är enligt Alvesson & Sköldberg (1994) en ansats som oftast används och består både av induktiv samt deduktiv ansats. Det innebär att under studiens gång har empirin och teorin utvecklats och förfinats när de kom i kontakt med varandra. Under studiens genomförande har justeringar i den teoretiska delen gjorts allt eftersom intervjumaterialet bearbetades och samlades in, som är i linje med den abduktiva ansatsen. Denna valdes för att kunna uppnå syftet med studien eftersom skribenterna vill förstå företagsledningens resonemang kring vad som kan inverka när de väljer att tillämpa ett visst regelverk. Då studien använder sig av intervjuer är det svårt att i förhand skissa fram all den teoretiska delen eftersom det kan uppkomma begrepp när intervjuerna genomförs. Därför passar en abduktiv ansats bra för denna studie.

3.2 Metodval

Studien har genomförts med en kvalitativ metod som bestämdes utifrån studieområde och problemformulering. Det för att skribenterna ville ha koncerners uppfattning och tyckande om vad de anser är anledningarna till hur de har agerat i regelverksvalet. En kvalitativ undersökningsmetod sätter personers tolkningar samt uppfattningar av den sociala verkligheten i centrum (Bryman & Bell, 2017). Det betyder att en fördjupad bild har fåtts av koncerners syn för val av regelverk, vilket är i linje med studiens syfte. Empirin samlades in genom intervjuer som genomfördes med hjälp av en intervjumall som hade frågor kopplade till teorin: institutionell teori, intressentmodellen och tidigare forskning inom redovisningsval, intervjumallen går att se i bilaga 1.

Intervjumallen gjorde att skribenterna kunde få en bra struktur genom intervjuerna och chansen ökade att fånga upp det väsentliga samt att inte glömma viktiga delar som var avgörande för att kunna besvara frågeställningen. Denna typ av empiriinsamling erbjöd möjligheten att skribenterna kunde ställa följdfrågor till representanten från företagsledningen, vilket möjliggjorde den djupare förståelsen som eftersträvades i studien. Respondenten har även kunnat fråga om de tyckte något var otydligt och lika har skribenterna fått bättre förståelse för deras svar genom att kunna fråga igen. Att samtliga koncerner fick samma sorts grundfrågor gjorde att empirin gick lättare att koppla samman med teorin. Metoden har gjort att företagsledarna fick bättre möjlighet att svara fritt på frågorna som ställdes, därför kunde relevanta följdfrågorna ställas anpassade efter svaren. Det gjorde att den specifika situationen i koncernerna kom fram, vilket var en förutsättning för att studiens syfte skulle uppnås.

3.3 Urval

Studien har använt sig av tio intervjuer, antalet var inte något som hade fastställts innan empirin samlades in. Utan när empirin hade kommit upp i tio intervjuer bedömde skribenterna att de genomförda intervjuerna var av en sådan hög kvalitet att studien kunde genomföras och att studiens syfte kunde uppnås.

Syftet med studien är att skapa en ökad förståelse för hur koncerner ser på valet av regelverk. För att kunna studera detta har skribenterna valt att intervjua Chief Financial Officer (CFO) /Finansdirektör ur företagsledningen för onoterade koncerner i Sverige. Det med anledning av att CFO är den i ledningen som har högst insyn och ansvar över ekonomin eftersom hen säkerställer bokföringen och att koncernen uppnår den ekonomiska ramen som satts (Inhouse, 2014), därför kommer skribenterna att få en bättre förståelse över koncernens val. De som har intervjuats är representanter från koncerner som har en laglig möjlighet att välja mellan IFRS och K3. Det innebär att skribenterna har tittat på både K3 koncerner och de som redovisar enligt IFRS. Studien har inte undersökt någon specifik bransch eftersom tillgången till koncerner som redovisar enligt IFRS frivilligt har varit av ett begränsat antal. Genom att skribenterna har tittat på båda regelverken har det möjliggjort en ökad förståelse för vilka externa faktorer som spelar roll i koncerners val av regelverk genom ett internt perspektiv.

De tillfrågade koncernerna har hittats genom hemsidan Infotorg företag och alla har moderbolaget i Sverige som är privat/ej börsnoterat. Koncernerna som medverkar i studien är inte kommunägda eller är ekonomiska föreningar detta med anledning av att ägarförhållandena sätter andra krav på redovisningen. Skribenterna bedömer då att koncerner med dessa egenskaper inte hade kunnat sättas i förhållande till de privatägda K3 koncernerna.

Den som tillfrågades i koncern-ledningen var först och främst CFO:n. I en av intervjuerna var det inte CFO som svarade utan det var ekonomiansvarig, detta med anledning att skribenterna blev hänvisade till denna då hen hade djupare kunskap om ämnet.

Detta är ett strategiskt urval, vilket betyder att respondenterna är dem som är mest lämpade att intervjua i koncernen och inte har valts av en slup (Bryman & Bell, 2017). Vilket är det som skribenterna anser vara det bästa urvalet som överensstämmer med studiens syfte.

3.4 Interjuver

Frågeställningen har besvarats genom semistrukturerade intervjuer, detta med anledningen av att skribenterna vill förstå den specifika situationen som råder i koncernerna. För att på det viset få en djupare bild av CFOs syn på vilka interna faktorerna som kan ha påverkat valet. Detta kräver att empirin kan fylla kravet på återspeglings av situationen.

När studien genomfördes med semistrukturerade intervjuer innebar det att skribenterna frågade samma frågor till alla respondenter. Men att följdfrågor kunde ställas från de frågor som var centrala och de tillfrågade kunde utveckla sina svar från hur de ser på situationen.

Först och främst ville skribenterna att respondenterna skulle vilja ställa upp på ett fysiskt möte. För att mer kunna känna in subtila tecken från respondenten för att kunna utveckla frågorna från dessa. Men med anledningen av Corona pandemin fanns det en förståelse för om dessa ville hålla intervjun över en videokommunikation eller telefon i stället. Nio av respondenterna valde att intervjun skedde över videolänk utom en som hölls över telefon för att den CFO hade endast tid efter arbetstid. Samtliga intervjuer spelades in med anledning av att det är svårt att hinna med nedskrivning av svaren och det möjliggjorde att mer uppmärksamhet kunde riktas på den som intervjuades, samt att skribenterna då kunde ställa mer relevanta frågor. Respondenterna

informerades om detta vid intervjuens start och fick ge sitt samtycke. Efter varje intervju gjordes en transkribering vid tidigast möjliga tillfälle och en analys av det insamlade materialet.

Intervjuerna har utgått från en mall med hjälp av de steg som Svensson & Starrin (1996) tar upp om hur en intervjumall utformas. Först var skribenterna tvungna att fundera på vad som var intressant med ämnet utifrån teorin och tidigare forskning. Sedan skrev skribenterna ner frågorna för varje problem som uppkom i ämnet och vad som uppfattades som förbryllande samt det som ansågs vara relevant för att kunna uppnå studiens syfte. Efter det skrevs forskningsfrågorna ner separat på ett papper, för att rangordnas i en ordning som var logisk. Genom dessa steg gjordes en mall som tog upp det som var viktigt att undersöka *se bilaga 1*.

De medverkade koncernerna beskrivs i tabell 1 här nedan med en kodning från A till J för att de är anonyma, här beskrivs även vilken titel respondenter har, vilken bransch de är verksamma i, om det var online eller telefonintervju, hur lång intervjuerna var samt vilket datum intervjun genomfördes.

FÖRETAC	TITEL	BRANSCH	METOD	LÄNGD	DATUM
A	CFO	Detaljhandel	Online intervju	35 Min	2021-04-08
B	CFO	Tillverkning	Telefonintervju	20 min	2021-04-08
C	CFO	Tillverkning	Online intervju	30 min	2021-04-14
D	CFO	Återförsäljare	Online intervju	40 min	2021-04-14
E	CFO	Återförsäljare	Online intervju	25min	2021-04-14
F	CFO	Investmentbolag	Online intervju	45 min	2021-04-12
G	CFO	Tjänstebolag	Online intervju	35 min	2021-04-15
H	CFO	Investment	Online intervju	60 min	2021-04-19
I	CFO	Handelsbolag	Online intervju	50 min	2021-04-15
J	Ekonomi-ansvarig	Tillverkning	Online intervju	35 min	2021-04-18

Tabell 1 Intervju information

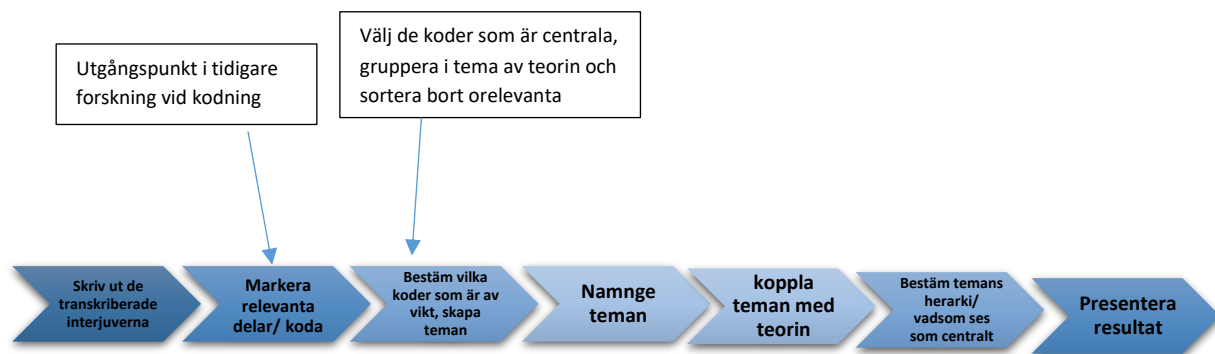

3.5 Datainsamling

Denna studies datakällor har både primärdata och sekundärdata. Primärdata samlades in genom att skribenterna gjorde intervjuer med CFO:n på tio olika koncerner, vilket genomfördes med en intervjumall. För att söka fram relevanta koncerner som uppfyller kraven för denna studie användes Infotorg företag där skribenterna kunde få upp deras årsredovisningar för att kunna se vilket regelverk de redovisar enligt. Studien använder sig av koncerner som uppfyller två av kraven för större företag med kriterierna; mer än 80 miljoner i nettoomsättning, mer än 40 miljoner i balansomslutning och mer än 50 anställda. Koncernerna var även tvungna att ha sitt moderbolag registrerat i Sverige och vara privatägda. Då det finns ett begränsat antal koncerner som frivilligt väljer att redovisa enligt IFRS var det inte enkelt att få tag på respondenter som var villiga att ställa upp, det söktes i hela Sverige för att få ihop de antal skribenterna ansåg var lämpliga för studien. Skribenterna skickade E-mail till ca 20 IFRS koncerner varav fem svarade att de kunde medverka i en intervju. Även skickade skribenterna ca 15 E-mail till K3 koncernerna och även där var det fem respondenter som var villiga att medverka. För att få tag på kontaktuppgifterna till CFO:n inom de olika koncernerna söktes det på deras hemsidor, i de fall som detta inte uppgavs kunde uppgifterna fås via kundtjänst.

Sekundärdata samlades in genom att skribenterna använde sig av litteratur, vetenskapliga artiklar och hemsidor som ansåg relevanta för att kunna få den information skribenterna behövde. Med det menas att det är material som redan är insamlad och lättillgängligt (Eriksson & Wiedersheim-Paul, 2014). Genom att skribenterna använde de databaser som ges tillgång till via Högskolan i Skövdes bibliotek har de vetenskapliga artiklarna tagits fram. Databaser som detta exempelvis gäller är Google Scholar och emerald. Sökord som har använts är accounting choice, voluntary adoption of IFRS, IFRS in europe, K-regelverk, implementing IFRS, accounting regulation, institutional theory, local GAAP.

3.6 Dataanalys

Figur 2 Dataanalys arbetsprocess

Dataanalysens arbetsprocess genomfördes enligt figuren ovanför. Den insamlade empirin har analyserats genom en tematisk analys. Denna typ av analys är ett vanligt sätt att analysera en kvalitativ metod och den valdes för att den erbjuder ett tillvägagångssätt att sammankoppla de insamlade intervjuerna med teorin. När intervjuerna hade transkriberats letade skribenterna efter relevanta begrepp genom att det letades efter upprepningar av ämnen/begrepp som kunde relateras till teorin. Det skribenterna inte ansåg som relevant från den insamlade empirin sorterades bort, resterande grupperades i nio olika teman. De olika temana är redovisningskvalité, styrning, skillnaderna mellan regelverken, intressenter, ägarförhållanden, revisor, långivare, bransch och tillväxt. Dessa olika teman kopplades sedan ihop med den teoretiska referensramen med huvudfokus på den institutionella teorin och de olika isomorfismerna, när detta gjordes kunde ett resultat framställas. När skribenterna använde denna typ av process var det väldigt viktigt att ha teorin i åtanke ända från start av analysprocessen för att kunna få en bra analys.

3.7 Trovärdighet

Enligt Bryman & Bell (2017) ska en studie innehålla fyra egenskaper för att den ska anses vara trovärdig. Första är tillförlitlighet detta innebär att skribenterna ska fråga respondenterna om dem tycker att den insamlade empirin har tillämpats på rätt sätt, samt att dem ska få ta del av resultatet. I denna studie har intervjuerna blivit inspelade för att inte förlora väsentlig information eller att respondenterna skulle bli missstolkade. Detta görs för att studien ska bli mer trovärdig och att empirin blir tillämpad som respondenterna menar. Respondenterna har fått läsa en sammanställning av intervjun och godkänt att det var på detta sätt hen menade. En kopia av den färdiga studien kommer skickas

Den andra egenskapen som Bryman & Bell (2017) tar upp är överförbarhet. Med detta innebär att resultatet ska kunna användas i andra studier. Vid en kvalitativ studie är endast resultatet applicerbart på ett litet specifikt ämne, vilket denna studie är. Denna studie har koncerner som verkar inom flera olika branscher, har olika ägarstruktur samt verkar på olika marknader både internationellt och lokalt. Därför anser skribenterna att resultatet kan överföras till andra studier om redovisningsval i K3 och IFRS koncerner. Men skribenterna kan inte utesluta att andra koncerner som inte medverkar i denna studie har andra anledningar att välja de olika regelverken.

Tredje egenskapen är pålitlighet, detta innebär att skribenterna noggrant har redogjort för alla momenten i forskningsprocessen. Skribenterna anser att alla momenten har förklarats på ett pålitligt sätt och att informationen som har skrivits är ärlig. Under studiens gång har även skribenterna granskat det som gjorts. Då denna studie fördjupar och bygger vidare på ett ämne som det redan finns gott om forskning inom anser skribenterna att pålitligheten blir högre. Det anses även att studiens resultat kan anses som tillförlitligt för att det kan stödjas till tidigare forskning inom ämnet.

Fjärde egenskapen som Bryman & Bell (2017) skriver om är bekräftelse. Det handlar om att skribenterna inte får låta sina personliga värderingar påverka studien. I denna uppsats har skribenterna låtit teorin ligga som grund för analysen. Skribenterna har även haft med sig den etiska problematiken samt källkritiken under studiens gång, vilket är en viktig del. I denna studie har inte skribenterna låtit sina egna värderingar påverka resultatet för att studien ska bli trovärdig.

3.8 Etiska överväganden

De respondenter som medverkar i denna studie erbjöds att vara anonym. Då denna studie består av fem K3 samt fem IFRS koncerner beslöt skribenterna att ge alla respondenterna anonymitet för att eliminera risken att kunna räkna ut vem som säger vad. En del önskade även att vara anonyma eftersom de är familjeägda. Skribenterna anser att det inte är av vikt att känna till vilka som medverkar för att uppnå syftet med studien, eftersom de egenskaper som är viktiga för redovisningsvalet har valts att presenteras i intervall och därför kan det anses att anonymiteten är intakt. Detta är i linje med *konfidentialitetskravet* som finns när en studie ska genomföras. Vid förfrågningen om respondenterna ville medverka på en intervju i denna studie informerades de om syftet samt hur den skulle genomföras för att respondenterna skulle vara medvetna om vad de ställde upp på, detta är i linje med *informationskravet*. Även vid förfrågningen informerades respondenterna om att deras medverkan var frivillig vilket går i linje med *samtyckeskravet*. Den insamlade empirin kommer endast användas till ändamålet av denna studie vilket är i linje med *nyttjandekravet*.

3.9 Metodkritik

I denna kvalitativa metod finns det två centrala problem som kan uppstå.

Första är tolkningsproblem då metoden kräver att den som utför studien kan se världen ur respondentens perspektiv. Om detta inte sker att skribenten kan visa förståelse för någon annans verklighet blir den av en annan tolkning. Att kunna göra detta är enklare sagt än gjort, det finns flertalet exempel på där samma kvalitativa studier har genomförts men att resultatet har varierat med hur forskaren har valt att se på materialet (Bryman, 1997). Risken med en semistrukturerad intervju är att skribenterna inte kan vara opartiska och styra respondenterna i sina svar detta kan då påverka studiens resultat. För att undvika att skribenterna väger in sina egna tolkningar och missförstår respondenterna har kontrollfrågor samt följdfrågor ställts. Respondenterna har även fått tillgång till en sammanfattning av deras intervju och skribenterna har även granskat samtliga transkriberingar för att fastställa att hänsyn togs till hur citat och informationen upprättades för att inte tas ur kontext i förhållande till tonläge och kroppsspråk. Dessa tolkningsproblem som är till semistrukturerade intervjuer menar även Lind (2019) blir kritik till analysmetoden eftersom det är något som följer med i hela analysprocessen.

Fortsatt skriver Bryman (1997) att ett annat problem är att när skribenter som gör en studie inom ett område knyter samman teorin och empirin. Skissas teorin fram innan empirin kan detta leda till

att det bildas en förutfattad bild som inte stämmer av frågorna eller kan de dras för snabba slutsatser. I denna studie kan detta bli ett problem, det är därför viktigt att anta ett neutralt angripningssätt till frågorna och teorin samt att vara medvetna om detta under studiens gång.

Den kvalitativa metoden är inte generaliserande utan denna studie ska endast tittar på en liten del av företagsledningens verklighet och uppfattning. Vilket innebär att resultatet inte är tillämbart på hela populationen onoterade koncerner.

Kritik som kan riktas mot källorna i denna studie är att en del kan anses vara gamla, genom detta skulle teorin kunna anses vara inaktuell. De sekundära källorna som vetenskapliga artiklar har använts är hämtade från databaser som är erkända. Skribenterna har även i största möjliga mån använt nya artiklar. De som kan anses vara äldre är av erkända författare och som har blivit bekräftade även i senare forskning. Skribenterna har även försökt att ta artiklar som tycker olika om synen på val av regelverk, vilket skapar objektivitet i studien. Litteraturen som har använts är de som Högskolan i Skövdes bibliotek har i sitt sortiment, vilket innebär ytterligare en kvalitetssäkring.

4. Empiri

Under detta kapitel redogör skribenterna för resultatet av de genomförda intervjuerna. Först kommer ett avsnitt där presenteras de olika koncernerna som har studerats. Under 4.1 finns en figur som sammanfattar koncernernas ägare, omsättning, regelverk, bransch, utländska dotterbolag samt antal dotterbolag. Efter det kommer ett avsnitt av de studerade K3 koncernerna med teman från den teoretiska referensramen, efter följer ett avsnitt med de studerade IFRS koncernerna. Kapitlet kommer sedan att avslutas med en sammanfattning.

4.1 De studerade koncernerna

De tio studerade koncernerna har haft olika ägarförhållanden som familjeägda, handlarägda alltså att de drivs som franchisebutiker och ägda av private equity firmor. Koncernerna är verksamma i återförsäljning, tillverkning, investment och detaljhandel. Hälften redovisar enligt K3 och resterande enligt IFRS, dessa förhållanden sett till koncernerna går att se i tabell 2 nedan. Likheter som har tagits upp av de olika respondenterna har sammanfattats under olika teman som kan förklara de olika koncerners val av regelverk. För att kunna hålla respondenterna och koncernerna anonyma har skribenterna kodat dessa med bokstäverna A till J som beskrivs här nedan. Omsättning och antalet dotterbolag är i intervall för att en förståelse ska fås av storleken av koncernerna utan att anonymiteten äventyras.

Koncern	Bransch	Ägare	Omsättning (tkr)	Antal dotterbolag	Utländska Dotterbolag	Regelverk
A	Detaljhandel	Handlarägda	3000 000-4000 000	<10	NEJ	K3
B	Tillverkare	Familjeägda	3000 000- 2000 000	<30	JA	K3
C	Tillverkare	Familjeägda	500 000-1000 000	<10	JA	K3
D	Återförsäljare	Familjeägda	500 000-1000 000	<10	NEJ	K3
E	Återförsäljare	Familjeägda	1000 000-1500 000	<10	NEJ	K3
F	Investmentbolag	Familjeägda	12 000 000-13 000 000	<40	JA	IFRS
G	Tjänstebolag	Private equity ägda	7 000 000-8 000 000	<70	JA	IFRS
H	Investmentbolag	Familjeägda	7 000 000-8 000 000	<140	JA	IFRS
I	Detaljhandlare	Handlarägda	200 000-300 000	<5	JA	IFRS
J	Tillverkande	Familjeägda	22 000 000-24 000 000	<50	JA	IFRS

Tabell 2 Koncern egenskaper

4.2 Koncerner som tillämpar K3

Här nedan kommer det redogöras för den insamlade empirin av alla fem K3 koncernerna genom nio olika teman som har en utgångspunkt från den teoretiska referensramen och som är relevant för denna studie.

4.2.1 Redovisningskvalité

Empirin ger en tydlig bild av att alla respondenterna tycker att användningen av K3 ger en högre redovisningskvalité. Vid intervjuerna framkom oftast en väldigt positiv bild av K3, medan IFRS fick mer kritik. Respondent D uttryckte sig *“För mig är k3 det optimala, jag älskar verkligen k3, för IFRS blir för stort och för flummigt”*.

Alla som intervjuades utom E har uttryckt att de haft erfarenhet tidigare i karriären att arbeta med IFRS. A och B tycker att K3 minimerar arbetet och bidrar med tydligare rapporter som blir lättare att bedöma. B säger *“Det är enkelt att använda. Hen tycker att en del IFRS regler kan göra så att det bli mer svårarbetat, för ibland krånglar man till det mer än vad man behöver”*. Detta uttrycker även C *“varför ska man använda IFRS? enligt min tidigare erfarenhet är det bara stort och svårt att tillämpa”*. E säger att *“IFRS är inget som vi har reflekterat över överhuvudtaget, utan vi har varit väldigt nöjda med K3”*.

Vidare framgår det av intervjuerna att alla utom A och D har uppfattningen att IFRS är något som oftast tillämpas när koncernen förbereds för en börsnotering. De säger även att K3 är enkelt att förstå och tillämpa, även är det en del av respondenterna som pratar om att K3 underlättade deras arbete när det gick från K2. D säger *“om man i K3 argumentera för sin sak är det ofta så att revisorer accepterar det, när man har en vettig värderingslinje alltså k2 är mycket stelare på det sättet”* vidare *“jag är ju alltså väldigt för k3, skulle jag frivilligt få välja mellan k2 och k3 så skulle jag alltid välja k3”*.

4.2.1.1 Styrning

Samtliga av alla koncernerna uppgav på något vis att de tror att K3 underlättar styrningen av koncernen. B's CFO som tidigare har erfarenhet att arbeta med IFRS tycker regelverket är svårt att analysera och arbeta med i jämförelse med K3. Hen ser heller inga problem med att styra koncernen med K3, utan tycker snarare att det lite mer förenklade regelverket ger en översiktlighet av

verksamheterna. A som under en period tillämpade IFRS men valde att gå tillbaka till K3 uppger att anledningen till detta var att de ville ha en intern rapportering som känns mer bekväm, vilket de tycker att K3 gör och styrningen blir lättare. B och E menar att K3 gör att verksamheterna blir överskådliga och att en bra kontroll kan genomföras. I intervjuerna med främst A och D betonar dem att styrningen blir enklare i koncernen med K3 speciellt när alla dotterbolagen tillämpar samma regelverk. 3 av 5 av koncernerna har inga utländska dotterbolag, de andra två ser inte att IFRS skulle kunna hjälpa till i styrningen när de kommer till deras utomlands verksamheter utan är nöjda med vad K3 ger.

4.2.2 Skillnaderna mellan regelverken

De flesta av respondenterna framförde att de tror att K3 är likt IFRS och alla uppger att de inte har några stora poster som skiljer sig mellan regelverken, därför skulle inte ett regelverksbyte vara aktuellt. Dock säger A som gick från det då lokala regelverket till att använda IFRS under ett par år, att det största incitamentet var skillnaderna på leasing som det pratades om skulle införas i IFRS. Men med anledning av att denna ändring dröjde valde A att gå tillbaka till det nuvarande lokala regelverket K3. Fortsatt säger A att skillnaderna som är idag i regelverken inte överstiger det positiva med hur K3 rapporterna ser ut och deras lättare användbarhet.

Koncernen D säger om de hade börjat tillämpa IFRS innebär det en förändring av deras större leasing poster vilket skulle påverka värdet, men detta enskilt tycker de inte är ett incitament för att byta till IFRS. C säger att *“Det högre upplysningskravet som ställs i IFRS, gör att det kostar mer än vad det smakar”*. Detta menar även E som säger att de inte kan tänka sig att resultatet skulle kunna bli bättre med en övergång till IFRS. Något koncernerna kommer tillbaka till är upplysningskravet och att mängden information som de tycker att en redovisning enligt IFRS ger ut är en väldigt negativ faktor i jämförelse med de positiva fördelarna som ett byte eventuellt hade medfört.

B sa även *“Då de är ett familjeägt företag så vill ju inte dem blåsa upp resultatet, utan ju fortare de kan skriva av desto gladare blir dem. Om man ser till ett börsnoterad bolag så vill ju de hålla uppe sin börskurs så därför har det nog en större betydelse där att inte behöva skriva av*

goodwillen. Samtidigt vill de hålla nere sina kostnader för att kunna hålla uppe vinsten för att på det viset gynna aktiekursutvecklingen. Vi har ju inga sådana incitament”.

4.2.3 Intressenter

Hur koncernerna ser på redovisningsval och sett till intressenter är det tre som är i centrum under hela intervjuerna. Detta är ägare, revisor och långgivare vilket presenteras nedan. Utöver dessa togs även leverantörer upp men samtliga koncerner upplevde inte att deras redovisningsval har något att göra med deras leverantörer. A sa att *“leverantörer har aldrig brytt sig om vilket regelverk vi har och de har heller aldrig haft någon synpunkt kring det överhuvudtaget. Men jag skulle säga att styrkeförhållandena är inte så att de kan ställa krav på oss heller. Utan att det är snarare vi som är lite mer i förarsätet och kanske har en överhand i många frågor”*. D och E som är återförsäljare av fordon har inte en sådan relation till någon leverantör utomlands, utan fordonen köps av ett inköpscenter i Sverige och de har inte haft någon som har argumenterat för att de skulle välja något annat än K3.

4.2.3.1 Ägarförhållanden

Alla K3 koncerner förutom A är familjeägda, i deras intervjuer är detta något som är mycket återkommande. B sa bland annat *“anledningen till att koncernen inte väljer IFRS är att vi är ett familjeägt företag”* vidare sa B *“ägaren sitter i den operativa ledningen, vilket medför att det inte finns några incitament att byta till IFRS för att få till bättre rapporter”*. C säger med anledning av att dem är familjeägda vill de inte lämna ut den mängd information som är kravet i IFRS till andra konkurrenter. D uttryckte även *“Eftersom vi är familjeägda så finns det inte ett intresse av att pressas att visa ett bra resultat som i dem IFRS koncerner jag har haft att göra med innan. Att lämna ut information blir därför en större nackdel än de fördelar som ett byte till IFRS skulle eventuellt medföra”*. E säger att deras ägare är inblandade i den operativa verksamheten och att de vill ha K3 eftersom ägarna känner att det är regelverket som de har störst kunskap om. Hade koncernen gått över till IFRS hade ägarna och hela organisationen behövt sätta sig in i ett nytt regelverk och det hade blivit svårare för ägarna att kunna förstå vad som händer i organisationen. Koncern B sa att *“Så länge vi är ett familjeägt företag tror jag inte att de kommer bli aktuellt att byta till IFRS regelverket”*. Men samtidigt säger hen att det harmoniserar mer och mer *“Det går ju mer åt att det blir mer likartat inom redovisningen”*.

4.2.3.2 Revisor

Det centrala i intervjuerna när det kom till koncernernas revisor och deras redovisningsval var att de använde revisorn mer som ett bollplank vad gäller regelverk och att de flesta använder små revisionsbyråer där det inte finns lika stor kunskap om IFRS i samma utsträckning. D säger *“hade vi haft en storbolags revisor med IFRS bakgrund så skulle nog diskussionen varit annorlunda om IFRS, att det mer hade kommit på tal. Nu har vi en småbolags revisor från en liten byrå, han själv har förmodligen inga kunder som tillämpar IFRS, så han har för lite erfarenhet av det och det finns nog något samband med vad man då rekommenderar till sina kunder skulle jag tro”*. B uttryckte *“när det gäller redovisningsprinciperna så ber han revisorn eller frågar honom om det skett några förändringar. Säger revisorn nej då, då kör dem på samma som förra året, så har det inte hänt någonting som de behöver ta hänsyn till så gör de inga ändringar”*. När A koncernen skulle byta tillbaka till K3 var revisorn mer som ett bollplank. A säger att revisorn *“naturligtvis är ett viktigt bollplank men det är snarare vi som initierat att gå tillbaka till k3, han skrattar lite han förstod varför vi gjorde det. Han sa det, jag ska leta lite för att hitta något annat företag som hade bytt från IFRS för att kunna titta lite grann på hur de hade gjort då och uttryckt sig att det inte är vanligt att man gör det men han förstod också varför vi gjorde det, så snarare i form utav bollplank. Så vi har nog initierat bägge bytena själva”*. C menar att det aldrig har varit några diskussioner om att gå över till IFRS från deras revisor utan det har bara varit mer diskussion om vad för olika förändringar som har kommit i K3. Även D har uttryckt att revisorn används enbart som ett bollplank och har ingen påverkan på att koncernerna ska byta regelverk.

4.2.3.3 Långgivare

Det som genomsyrar alla K3 koncernerna är att banker inte ställer några krav på dem om vilket regelverk de använder. A säger att *“bank och så vidare har aldrig liksom brytt sig om vilket regelverk vi har och vi har aldrig varit särskilt belånade eller haft ett behov att ta jättestora lån”*. D menar även att det kan bero på om koncernen verkar på mindre orter att de använder sig även av mindre banker. D säger *“att det aldrig har varit uppe på kartan att IFRS skulle vara ett alternativ”* hen säger vidare *“att vi som är lite mindre handlare och har huvudkontor på mindre orter har ju också bankkontakter som finns på mindre orter och bankerna har inte den IFRS kompetensen”*. E menar samma sak att de aldrig har hört något om att det skulle kunna finnas något sådant krav från banker vad gäller att byta regelverk och menar på att de verkar på en mindre ort och då använder sig av en mindre bank som kanske inte har någon kompetens. Även B menar på att de inte har några

förväntningar alls från banker vad gäller regelverksval. C säger *“eftersom vi använder oss av en lokal bank på en mindre ort så har vi inte dessa förväntningar på oss, eftersom banken inte är utländsk”*.

4.2.4 Bransch

Alla respondenterna som intervjuades menade på att de verkar på en trygg marknad och att deras bransch inte har någon påverkan på regelverksvalet. De flesta menade på att det inte hade några konkurrenter som är lika dem och därför påverkade inte branschen dem något.

Handelsägda A säger att i samband med övergången från IFRS till K3 *“Vi presenterade förslaget att gå över till K3 till styrelsen eftersom leasing förändringen dröjde och vi ville tillbaka och upplevde att vi var mer bekväma att använda K3”*. B menar att de inte tar någon hänsyn till sina konkurrenter utan *“vi lever i våran egen bubbla vad gäller sådana frågor”*. D säger att *“jag märker inte av det då med tanke på att det bara är de stora handlarna som har IFRS och i det fallet är min uppfattning att det blir mer naturligt att man väljer IFRS då, vi kanske är 5–10 som är i vår storlek i branschen så blir det mer naturligt att använda K3”*.

4.2.5 Tillväxt

Samtliga koncerner sa sig att deras huvudfokus på en strategisk nivå var att växa organiskt, det vill säga att genom att erbjuda marknaden mer eftertraktade produkter än konkurrenten ta de marknadsandelarna. Alla respondenter har dock poängterat att det kan uppkomma ett läge som gör att det blir exempelvis aktuellt att göra ett större bolagsförvärv. Men detta är inget som är uttalat eller att det skulle vara någon del av en strategi. Koncern C säger att *“vår strategi handlar om att leverera bättre varor till kunden och som har en bra kvalitet. Vi har på det senaste även börjat få in ett hållbarhetsperspektiv i verksamheten, vilket vi tror kommer göra att kunden får ett mervärde”*.

Detta är något som även koncern B säger *“idag har vi inte några planer på något jätte köp av någon annan verksamhet, så att det skulle kunna vara något avgörande för vårt redovisningsval”* fortsatt säger hen *“Även om de skulle expandera stort till utlandet så är de fortfarande ett svenskt bolag så de styr ju redovisningsvalet själva ändå. Så de skulle inte byta till IFRS även om det skulle bli aktuellt att expandera utomlands”*. Koncern D säger att alla uppköp de gjort och som har varit

aktuellt att titta på är mindre verksamheter än de själva. Det har då varit en fråga om att få den uppköpta verksamheten att tillämpa K3 i stället för K2. Deras strategi är att *“bli bästa möjliga på den ort de verkar på, inte så mycket expandera till nya områden och städer. Men sedan kan det ju alltid dyka upp något, men det är något som man får ta då, och göra en utvärdering om den unika situationen gör att IFRS kan bli mer fördelaktigt”*. Koncern A har en stor investering planerad men detta är inget som skulle kunna göra att det blir aktuellt med IFRS igen. Utan investeringarna som är planerade är för att förbättra den operativa verksamheten.

4.3 Koncerner som tillämpar IFRS

Här nedan kommer det redogöras för den insamlade empirin av alla fem IFRS koncernerna genom nio olika teman som har en utgångspunkt från den teoretiska referensramen och som är relevant för denna studie. Koncern A tas även upp under en del av dessa teman då de har tillämpat IFRS innan.

4.3.1 Redovisningskvalité

Alla koncerner upplevde att IFRS var nödvändigt att använda för få den möjliga högsta redovisningskvalitén som är möjlig. Samtliga intervjuade förutom G menar att de jämför sig med börsnoterade koncerner och därför bör de också ha samma typ av kvalité på sin redovisning. Detta var även ett incitament som koncern A hade när de först gick över till IFRS. A uttryckte *“vi ville höja liksom alltihop och då var IFRS en del i det. Vi beslutade då att ta upp redovisningen och rapporteringen på en börsnivå. Även om vi inte var noterade och hade inga ambitioner att bli noterade så var ändå liksom tanken att vi ska rapportera likvärdigt ett börsbolag”*. Koncernen J sa även att *“när man är en så pass stor koncern som vi är så behöver man använda IFRS för att kunna vara jämförbar mot andra internationella bolag och speciellt eftersom vi inte har några direkta konkurrenter på svensk mark”*. G menar att det är svårt för dem att uttrycka sig om det blir någon skillnad i att använda IFRS eller K3, med anledning av deras unika ägarsituation som gör att det är uttalat att de måste använda IFRS från deras ägare. G sa att *“jag tycker att IFRS ger en överskådlighet och ger den högsta kvaliteten som man kan få av redovisningen. Vi är så globala och skulle vi tillämpa alla länders lokala regelverk hade det blivit väldigt rörigt och man hade haft svårt att få koll på vad som händer. så de är klart att ha ett gemensamt har underlättat”*. Samtliga av alla IFRS koncernerna uppger att vid implementeringen av regelverket gjorde det att alla omvärderingar och att de måste visa mer av sin verksamhet, vilket gjorde att de fick en

genomlysning av verksamheten. Detta var även något som koncern A upplevde vid deras övergång till IFRS *“när vi skulle börja tillämpa IFRS blev vi verkligen tvungna att gå igenom hela verksamheten och studera den i detalj. Detta var jobbigt men i slutändan kom det med något positivt att vi fick en övergripande koll”*.

4.3.1.1 Styrning

Genom alla intervjuer verkade det som att koncernerna tyckte att det var lättare att styra sina innehavande bolag med IFRS för att kunna vara jämförbara mot andra bolag på en internationell marknad. Koncern F sa att anledningen var *“framför allt att vår industriella del jobbar internationellt på det sättet att vi arbetar åtminstone i Europa, vi har en liten verksamhet i Kina också och de klart att det är lättare att använda IFRS när man presenterar hela gruppen”*. Koncernen J menar även att *“Vi arbetar på en internationell marknad och med anledning av att våra konkurrenter finns internationellt så använder vi IFRS för att kunna just vara jämförbara mot andra internationella bolag och kunna på så vis styra koncernen lättare”* och att det då blir en lättare styrning av deras innehav som verkar mot en internationell marknad eftersom de inte hade några direkta konkurrenter i Sverige. Koncern G fortsatte på samma spår och sa att *“jag tror att det hade varit svårt för oss att använda något annat med anledning av vår storlek och att vi har så många dotterbolag internationellt, detta blir smidigast”*. F uppgav även att bytet till IFRS blev ännu mer aktuellt när de blev ägare av 30% i ett börsnoterat bolag.

4.3.2 Skillnader mellan regelverken

Skillnaderna är något F, H, G och I ser som huvudanledningar att det blev en övergång till IFRS. Det var framför allt posten Goodwill som bidrog eftersom de gick över till IFRS i samband när de gjort ett aggressivt uppköp. F säger att *“skulle man ha tillämpat K3 när vi gjorde dem här förvärven så hade vi fått skriva av den goodwill posten på en så kort tid, vilket skulle belastat resultatet”*. Koncern I uttryckte detta genom *“hade vi varit tvungna att skriva av goodwill på 10 år hade alla våra intressenter tyckt att vi var i en annan ekonomisk situation”*. Koncern J tar inte upp att skillnaderna skulle vara något centralt utan har motiveringen att *“vi bör använda IFRS med anledning av vår storlek”*.

Sedan uppger samtliga koncerner att de tycker att det uppkommit positiva fördelar med regelverksbytet som leasing och verkligt värde. Koncern J sa även att IFRS tar idag dubbelt så lång

tid att arbeta med i jämförelse med K3, detta var inget som någon av de andra koncernerna nämnde. Utan exempelvis F sa att *“det kanske är lite krångligare i början, men när man väl är inne i det så är det inget man märker av”*. Koncern H sa att *“det är inte skillnaderna i sig vi är ute efter när det kommer till hur man upprättar redovisningen, utan det är mer det högre upplysningskravet. Det blir som en form av marknadsföring”*. I alla intervjuer med koncernerna var det ingen som uppgav att utöver Goodwill att IFRS skulle ha bidragit till bättre rapporter och resultat. Koncern H *“när vi gick över till IFRS kunde vi inte se någon större förändring i exempelvis att våra tillgångar skulle ha ökat drastiskt i värde. Det blev en liten förändring men inget som har någon större betydelse”*.

4.3.3 Intressenter

I likhet med K3 koncernerna uppgav alla IFRS koncernerna att de centrala intressenterna är ägare, revisor och långgivare när det kommer till hur de ser på redovisning och hur de historiskt har hanterat frågor inom redovisningsval.

Då F och H är ett investmentbolag har inte dem några direkta externa intressenter som exempelvis leverantörer och kunder utan detta har deras dotterbolag, deras intressenter blir dotterbolagen, finansiärer, försäkringsbolag, kreditförsäkringsbolag men F säger *“framför allt är det den finansiella sfären som man kan säga är våra intressenter”*. Koncernen J sa att *“då vi är ett familjeföretag så är vi inte så påverkade av externa intressenter vad gäller vår redovisning, men banker har haft en påverkan”*. Nedan följer en redogörelse för vad koncernerna sa om de centrala intressenterna. Koncern H menar att *“IFRS gör att man framstår som mer seriös mot externa intressenter framför allt bank”*.

4.3.3.1 Ägarförhållanden

Alla koncernerna som använder IFRS är familjeägda förutom en koncern som är ägda av en private equity firm. Centralt genom alla intervjuer var att det inte kom upp på tal att deras val hade någonting med att de var familjeägda. När det kom till att byta regelverk till IFRS berättade F att *“vi presenterade förslaget för ägarna med de fördelarna som fanns men också nackdelarna. IFRS kräver ju mer av redovisningsavdelningen när man ska jobba med det”* vidare sa F *“vi presenterade även hur skillnaden blev i resultat och balansräkningen beroende på vilken redovisningsmetod man tillämpa”*. Utifrån detta presenterade CFO, redovisningschefen samt revisorn till ägarna och det är de som röstar igenom det, ägarna litar på att CFO:n tar det bästa

beslutet för koncernen. Men det sista ordet kommer alltid ägarna att ha uppger alla koncerner när det kom till ett regelverksbyte.

Koncernen I har varit familjeägda fram till idag då de precis blivit uppköpta av ett noterat bolag, detta gjorde att de förberett sig i många år innan och har därför använt sig av IFRS. Även koncernen G medger att anledningen att använda sig av IFRS var för att de är tvingade av sina ägare att göra detta för att det enkelt ska kunna bli börsnoterade. J däremot säger att *“ägarna hade nog inte brytt sig om ifall vi haft IFRS eller K3, utan detta är vad vi gemensamt anser var bäst för verksamheten”*. Koncern H säger att *“ur ett ägarperspektiv så hade det inte spelat någon roll om vi använder IFRS eller K3, utan detta var ett beslut för att kunna komma upp i samma nivå som börsnoterade bolag och framstå som mer seriösa”*.

4.3.3.2 Revisor

Det som genomsyrade intervjuerna var mest att revisorn används som bollplank och att koncernerna köpt en del konverterings hjälp vid övergången till IFRS samt att revisorn oftast sitter i storstäder då det verkar som de har mer kunskap om regelverket. F sa att *“jag och revisorn tittade på det tillsammans så att man verkligen tillämpar IFRS fullt ut, så jag hade en dialog både med vår lokala revisor men också en revisor som sitter på en stor byrå i Stockholm som hade vissa synpunkter”*. Vidare menar hen att de *“varje år har en process att vi ska tillämpa IFRS fullt ut, det kommer ju förändringar med nya regler hela tiden”*. Alla koncernernas byten har kommit från att processen har startat internt och i samband med bytet har A, F och I bytt revisor. De andra koncernerna har då redan haft en större revisor men klienter som redan tillämpar IFRS. I koncern J beskriver de att övergången skedde med att alla tre parter ekonomiavdelning, ägare och revisor började föreslå ett byte. I koncern A beskriver starten till en övergång till IFRS *“det var en tanke som uppstod intern och som vi på avdelningen började undersöka innan vi tog upp det med ägaren. Efter vi hade presenterat idén och ägaren tyckte det lät bra beslutade vi oss för en övergång. Detta gjorde att vi var tvungna att söka en annan revisor som kunde IFRS. Den revisorn vi hade innan hade aldrig nämnt att vi kanske skulle kunna gå över till IFRS”*.

4.3.3.2 Långgivare

De flesta av koncernerna berättar att det är lättare att få finansiering från utländska långgivare om de använder sig av IFRS. Koncernen J berättade att det var deras huvudsakliga anledning att tillämpa IFRS för att kunna få lån av utländska finansierare. J säger att *“om de behövde finansieras på annat sätt så är det bättre att redan använda IFRS”*. Även resterande koncerner medger att utländska långgivare vill att de ska använda sig av IFRS för att det är lättare för dem att låna ut kapital. Koncern H säger att *“Att gå över till IFRS var en huvudsaklig anledning för att långgivare ska se oss som mer seriöst och kunna förstå våra siffror. Det är svårt att hitta investerare som kan gå in med stort kapital i Sverige därför ur den synpunkten blir det givetvis mer logiskt med IFRS”*.

4.3.4 Bransch

De flesta koncernerna medgav att de verkar i en stabil bransch där utvecklingen går framåt. Då koncern F har sina innehav i många olika branscher påverkas dem olika av trycket från branscherna beroende på om de enbart verkar på en svensk marknad eller internationellt. F sa *“nu är vi ju inte i någon speciell bransch, vi är ju lite svårdefinierbara, utan vi är ett ägarinvestmentbolag och vi finns ju i ganska många olika branscher”*. Men F säger även att de bolags innehaven som verkar på en internationell marknad speciellt en europeisk marknad blir mer påverkade att använda IFRS än de bolagen som verkar i Sverige. Koncernen J påpekar att *“Vi har inte några direkta konkurrenter i Sverige vilket gör att vi enbart har dem på en internationell marknad i vår storlek, vilket gör att vi blir påverkade att använda sig av IFRS för att kunna jämföra oss”*. Även koncernerna G och H verkar på många olika internationella marknader och de säger att dem blir mer påverkade att använda IFRS för sin redovisning.

4.3.5 Tillväxt

Samtliga av koncernerna uppgav att de vill växa med en ökad försäljning men samtidigt vill de ha en tillräcklig hög avkastning på deras investerade kapital. F sa *“att det är en naturlag att alla vill växa”* och att *“vi verkar ju genom att våra innehav växer och gör förvärv, så det är dem som gör förvärven”*. Vilket var något som alla IFRS koncerner uppgav att de letar efter lämpliga bolag att investera i, speciellt investmentbolagen H och F vilket är en del av deras affärsidé. Koncernen J fokuserar mycket på hållbarhet och anser att de ligger rätt i tiden men även i framkant, därför kommer de kunna öka sin lönsamhet. I IFRS koncernernas intervjuer var inte det givet att

marknadsandelar ska tas genom ökad försäljning utan det kunde lika gärna tas genom uppköp av konkurrenter. Eller att en verksamhet blir avvecklad för att köpa en som de tror har bättre framtidsutsikter. H säger även *“vi vill få våra bolag att växa tills vi känner att vi inte kan göra något mer med dem och då blir en försäljning aktuell. vi kollar alltid efter lämpliga uppköp”*. Koncernen I sa att *“vi har under ett par år planerat att bli uppköpta och därav kom IFRS naturligt”*.

4.4 Sammanfattning empiri

Det som var gemensamt för alla koncerner som både tillämpar K3 och IFRS var att alla utom G uppgav att redovisningskvalitén och styrningen var argument just för deras redovisningsval. I K3 koncernerna var det gemensamt för de som var familjeägda att mycket av diskussionen om redovisningsval var runt ägarna. Det var ett argument som inte kom upp i IFRS koncernerna i samma utsträckning trots att flera av dem är familjeägda. Skillnaderna som finns mellan IFRS och K3 i goodwill, upplysningskrav och verkligt värde var någonting som de flesta IFRS koncernerna tyckte spelade stor roll i deras val. Då de inte behöver skriva av någonting på goodwillen medan de flesta av K3 koncernerna ansåg att det var bättre att skriva av goodwillen fortast möjliga. IFRS koncernerna ansåg att upplysningskravet var något positivt speciellt i intervjun med F och H. Alla K3 koncerner i motsats uppgav att det högre upplysningskravet var något negativt.

Det skribenterna noterade när intervjuerna hölls med respondenterna var att kunskapen varierade väldigt när det kom till regelverken och hur koncernerna har fattat besluten. I K3 koncernerna var det en av respondenterna som hade väldigt begränsad kunskap om IFRS, resten hade även de varierande kunskaper men i stigande grad till god kunskap. I IFRS koncernerna var det även där en av respondenterna som hade låg kunskap men resterande hade väldigt god. Det som var väldigt centralt i alla tio koncernerna var att revisorn inte ha något med beslutsfattandet av regelverk att göra utan hen användes bara som bollplank.

Något som kom fram över lag i intervjuerna var att IFRS koncernerna hade en mer *“kom och försök ta oss”* - tänk och att det högre upplysningskravet var något de eftersträvade. Medan K3 koncernerna hävdade motsatsen, de såg upplysningskravet som negativt och ville lämna ut minsta möjliga information.

I tabellen nedan syns det vilka olika variabler som har påverkat koncernerna i sitt val av regelverk. De olika variablerna är numrerade enligt nedan;

1. REDOVISNINGSKVALITÉT

2. STYRNING

3. SKILLNADER

4. ÄGARE

5. REVISOR

6. LÅNGIVARE

7. BRANSCH

8. TILLVÄXT

Vad som kan ses av tabellen är att alla K3 koncerner anser att redovisningskvalitén och styrningen blir bättre vid tillämning av K3 regelverket, men sedan är det delade meningar. 4 av 5 anser att ägarna har en stor betydelse genom att deras argument är att dem är familjeägda och då vill använda K3 för att inte ge ut för mycket information. Att långgivare skulle vara något som påverkade var det enbart två koncerner som hade den uppfattningen medan en av koncernerna tyckte att branschen spelade roll i deras regelverksval.

Sett i tabell 3 är att alla IFRS koncerner har lika uppfattningar om att redovisningskvalitén och styrningen blir bättre vid en tillämpning av IFRS samt att tillväxten har en påverkan på deras val. Koncernerna har även samma uppfattning av att revisorn inte har en påverkan på deras val. 4 av 5 koncerner uppfattar att skillnaderna som finns mellan K3 och IFRS har en stor betydelse i deras val framför allt i goodwill och upplysningskravet men även att branschen har en större påverkan på deras redovisningsval. Men sedan är det delade meningar vad gäller ägare och långgivare då det enbart är en koncern som säger att ägaren har en stor betydelse och att 3 säger att långgivare har en påverkan i deras val.

KONCERN	A	N	L	E	D	N	I	N	G
K3	1	2	3	4	5	6	7	8	
A	X	X	-	-	-	-	-	-	
B	X	X	-	X	-	-	-	-	
C	X	X	-	X	-	X	-	-	
D	X	X	-	X	-	X	X	-	
E	X	X	-	X	-	-	-	-	
IFRS									
F	X	X	X	-	-	-	X	X	
G	-	X	X	X	-	-	X	X	
H	X	x	x	-	-	X	x	x	
I	X	X	X	-	-	X	-	X	
J	X	X	-	-	-	X	X	X	

Tabell 3 sammanfattning empiri

5. Analys

I detta kapitel kommer skribenterna att sammankoppla den teoretiska referensramen med resultatet av den insamlade empirin, för att sedan kunna analysera de olika koncernerna i vad som har påverkat deras val att tillämpa ett specifikt regelverk.

5.1 Val av regelverk utifrån ett institutionellt perspektiv

Här nedan kommer skribenterna att sammankoppla den insamlade empirin från K3 samt IFRS koncernerna med de tre olika isomorfismerna i den institutionella teorin tillsammans med de olika påverkande faktorerna: Redovisningskvalité, skillnaden i regelverken, intressenter, bransch och tillväxt.

5.1.1 Tvingande isomorfism

I detta stycke kommer det diskuteras hur den tvingande isomorfismen påverkar de olika koncernerna i sina regelverksval utifrån storlek, utländska bolag, geografi, intressenter, resursberoende och bransch.

5.1.1.1 Storlek, utländska bolag och geografi

Vad som kan ses i denna studie är att den tvingande isomorfismen hade stor inverkan på valet av K3 regelverket eftersom koncernerna blev tvingade att gå över när de blev klassade som ett större bolag. Detta är någon som även studien av Tsamenyi et al. (2006) menar att den tvingande isomorfismen kommer både från informella samt formella krav och att det då innebär att koncernerna måste anpassa sig efter olika lagar och regler.

Denna studie kan även påvisa att storlek påverkar även det frivilliga antagandet av IFRS. Då storleken på koncernen påverkar det tvingande trycket framför allt sett till omsättning, eftersom en majoritet av koncerner som frivilligt valt att redovisa enligt IFRS är större till omsättningen än K3 koncernerna. Likaså att koncern A som valde att gå över till IFRS under en period är den av dessa koncerner med högst omsättning styrker även detta. Detta resultat är något som överensstämmer med Brunsson (2002) studie och Collin et al., (2009) som studerade svenska kommunalt ägda bolag, de menar att ett tvingande tryck förklarar att bolag med högre omsättning väljer ett mer omfattande regelverk. Detta eftersom desto mer formella samt informella lagar och regler ett bolag måste svara inför kommer medföra att det tvingande trycket ökar genom att bolagen måste visa

upp mer information. Tidigare studier har även kunnat påvisa att storlek har en inverkan på valet av regelverk genom att större koncerner kommer att frivilligt vilja välja IFRS med anledning av sina högre politiska kostnader (Orens et al. 2010). Detta är dock inget som denna studie kan bevisa då vare sig K3 eller IFRS koncernerna sa något om att politiska kostnader skulle kunna vara en orsak till deras redovisningsval.

I denna studie kan det även påvisas att koncerner som har utländska dotterbolag blir de mer tvingande till att använda IFRS, eftersom det bli svårt att tillämpa många olika lokala regelverk och det försvårar bedömningen både för koncernen och andra externa intressenter. De kommer därför föredra ett regelverk som går att tillämpa internationellt. Medan koncernerna som tillämpar K3 inte har många bolag utomlands gör att de blir mer benägna att välja ett mindre komplicerat regelverk då de inte är utsatta för ett lika stort tvingande tryck att tillämpa ett mer omfattande regelverk. Detta tyder på att dotterbolags geografiska placering det är en faktor som gör att koncernerna kan uppleva ett större tvingande tryck att tillämpa IFRS. Vilket är i likhet med vad Brunsson (2002) skriver att utländska dotterbolag är en viktig faktor för valet av regelverk eftersom detta påverkar vilka lagar samt regler koncerner omfattas av.

Skribenterna kan även se att alla koncernerna som har studerats är moderbolagen svenska och ligger i Sverige samt att det är många som har dotterbolag utomlands, samtliga koncerner tyckte att de verkade i stabila branscher på säkra marknader. De IFRS koncernerna som har många bolag på en internationell marknad uppgav att det spelade roll i deras val av regelverk eftersom de vill kunna vara jämförbara med liknande koncerner då deras huvudkonkurrenter är börsnoterade. Men det hade ingen betydelse för K3 koncernerna att kunna vara jämförbara med andra liknande koncerner, eftersom de ville hålla sina företagshemligheter inom deras koncern med motiveringen att de var familjeägda. IFRS koncernerna har verksamheter med strategin att bedrivas mer utomlands i motsats till vad K3 koncernerna har, därför kan det konstateras att IFRS koncernerna har ett större tvingande tryck att välja IFRS. Koncern A som valde att gå över till IFRS men sedan tillbaka till K3 verkar inte utomlands och har inte några jättebetydande poster som påverkas av IFRS. Det styrker då Brunsson (2002) resultat att det finns en betydelse vart geografiskt någonstans koncerner ligger och i vilket sorts verksamhet de verkar inom, eftersom koncern A saknar de förutsättningar som författaren menar är till fördel när det kommer till en tillämpning av IFRS. Vilket då är ett incitament att gå tillbaka till K3 för dem.

5.1.1.2 Intressenter

En annan faktor som kan utsätta koncernerna för ett tvingande tryck är externa intressenter, i denna studie var det två centrala intressenter som koncernerna tog upp, som kan ses påverka redovisningsvalet genom ett tvingande tryck. I likhet med vad Orens et al. (2010) menar att anta IFRS frivilligt kan bero på trycket från externa intressenter. Första var ägare och vad som kan konstateras från empirin är att de flesta koncernerna är familjeägda men att ägarna har olika centrala roller vad gäller beslutsfattandet. När det kommer till koncernerna som tillämpar K3 regelverket sitter ägarna i den operativa ledningen vilket gör att de har en större central roll vad gäller beslut av den praktiska verksamheten men även ses det att dessa koncerner är inte lika pressade att visa upp ett bra resultat. I stället sett till koncernerna som tillämpar IFRS är det inte lika tydligt att ägarna har en lika stor roll i beslutsfattandet, utan från dessa ägare var det mer tydligt uttalat att de kräver avkastning på sitt satsade kapital.

Detta innebär att det kan fastslås att det finns en mindre informationsasymmetri mellan K3 koncernerna och deras ägare än vad det är i IFRS koncernerna. Motiveringen som K3 koncernerna har för att inte tillämpa IFRS är för att de är familjeägda och därför vill lämna ut mindre information, detta stämmer inte eftersom majoriteten av IFRS koncernerna även var familjeägda. Utan det har med hur stor informationsasymmetrin är mellan ägare och koncernen, vilket i sin tur påverkar redovisningsvalet. Andersson & Haapalahti (2005) beskriver att ägarna använder redovisningen för att bedöma risk, avkastning och framtida beslut. Det finns en informationsasymmetri mellan företagsledningen som driver koncernen och ägaren. Redovisningen används av ägare av två skäl, att kunna bedöma hur ledningen sköter företaget samt att kunna fatta beslut om aktieinnehavet, huruvida de ska säljas, köpas eller behållas.

I denna studie är alla koncerner svenskägda men koncern G ägs av Private equity bolag, vilket betyder att det är en del av en portfölj och ska vara beredda på att börsnoteras när ägarna anser det lämpligt. Även att koncern I började redovisa enligt IFRS för att de blev uppköpta i år av en noterad koncern. I detta avseende kan skribenterna inte säga att utländska aktieägare är något som påverkar valet. Detta är dock något som Orens et al (2010) menade att koncerner med utländska aktieägare, ägare som är börsnoterade spelar roll i valet. Koncernerna I och G har blivit påverkade av ett tvingande tryck då de har förberett sig i många år innan för att eventuellt bli uppköpta. Därför har

använt sig av IFRS för att det ska vara lättare för köparen att förstå deras redovisning eftersom det oftast bara är stora noterade bolag som köper upp sådana här pass stora koncerner.

Den andra intressenten som kan ses vara central i denna studie är långgivare, IFRS koncernerna sina långgivare på en internationell marknad medan K3 har dem på en lokal. Som kan ses från empirin var det flera IFRS koncerner som sa att en av anledningarna till övergången var att det skulle bli lättare att få utländsk finansiering eftersom dessa investerare förstår sig på IFRS siffrorna bättre än om de hade använts sig av K3. Det betyder att IFRS koncernerna som har ett behov av utländsk finansiering blir tvingade till att använda sig av regelverket för att kunna få lån eftersom andra liknande koncerner som redan finns på den globala kapitalmarknaden använder sig av IFRS. Vilket är i likhet med vad Hassan et al. (2014) menar att regelverksvalet har betydelse om koncernerna har ett stort behov av utländska investerare, samt vill ha tillgång till medel på den globala marknaden.

Koncernerna C och D som använder sig av K3 regelverket ansåg eftersom de verkar på en mindre ort och använder sig av en mindre bank tyckte de inte att det var nödvändigt att byta till IFRS eftersom dessa banker inte besitter den kunskapen som då behövs. A beskriver sig själva som att de inte har mycket skulder utan växer mer organiskt vilket skulle innebära att koncernen inte har ett behov av stora lån och behöver inte se sig om på en internationell marknad efter lån, vilket gör att detta inte blev en fördel när de tillämpade IFRS. Långgivare i ett annat land kan ha det svårt att sätta sig in i vad det svenska reglerna i K3 innebär, exempelvis Goodwill avskrivningarna vilket kan förändra en koncerns ekonomiska situation. Smith (2006) beskriver långgivare som en grupp som använder redovisningen för att kunna säkerställa att koncernen kan betala amortering och ränta. De vill se kreditrisken och få en uppfattning om vad för lönsamhet företaget kommer ha på lång sikt. Att exempelvis investmentbolagen som har en affärsidé att globalt sälja och köpa bolag till större summor blir IFRS ett sätt att tillgodose långgivarens krav och kunna söka lån både globalt och lokalt. Likaså hade det blivit svårt för en lokal svensk bank som inte har kunskaper i IFRS att sätta sig in hur de olika värdebedömningarna tagits fram, vilket gör det naturligt för K3 koncernerna som är på en lokal marknad att redovisa i K3.

5.1.1.3 Resursberoende och bransch

De finansiella resurserna som åtminstone IFRS koncernerna medgav att de hade kan även i denna studie kopplas till resursberoendeteorin. Eftersom IFRS koncernerna har ett större behov av finansiella resurser för att kunna bedriva sina verksamheter som de har internationellt är det mer naturligt att använda detta regelverk för att få mer tillgång till de olika resurserna som krävs. Det blir då olika tvingande påtryckningar från olika håll när det gäller deras redovisningsval. Alla koncerner upplever att de verkar på en stabil marknad och att det inte finns några problem med att få tag i råvaror, arbetskraft och liknande. K3 koncernerna verkar på en mer lokal marknad det är då rimligt att deras resurser finns mer lokalt. Bland annat uppgav 2 av 5 att deras banker finns lokalt samt 2 av 5 respondenter att deras leverantörer finns lokalt. IFRS koncernerna arbetar mer globalt och har långivare, leverantörer till sina verksamheter i större utsträckning utomlands. Det innebär att K3 koncernerna har ett mer tvingande tryck lokalt medan IFRS koncernerna har det globalt, vilket motiverar regelverksvalet som stämmer överens med Carpenter & Feroz (2001).

Ett annat tvingande tryck kunde ses komma från branschen då koncernerna kan anse att de blir mer legitima om de använder samma regelverk som de andra i samma bransch. Som koncern J sa att de anser eftersom de är en väldigt stor koncern ska de använda sig av IFRS för att kunna vara jämförbara med liknande koncerner i deras storlek. Det kan då ses vara en strävan efter legitimitet utåt mot intressenter. Men även att likna sina konkurrenter i samma bransch kan ha en påverkan. Koncern H uttrycker att IFRS är en form av marknadsföring för att hålla jämna steg med sina börsnoterade konkurrenter, detta kan även ses som ett sätt att försöka vinna legitimitet. Vilket är i likhet med vad Hassan et al. (2014) skriver i sin studie men då i form av om koncerner ska kunna behålla eller få legitimitet behöver de följa reglerna samt kraven som finns på marknaden. Vilket gör att IFRS koncernerna som verkar på många olika internationella marknader och för att kunna vara jämförbara använder dem sig av IFRS. Det kan då anses vara en tvingande påtryckning av branschen för att koncernerna ska kunna jämföra sig med resterande som verkar på den marknaden som de är verksamma inom och dessa väljer IFRS för att visa sig vara legitima.

När det kommer till koncernerna som använder sig av K3 regelverket är det inte lika tydligt av intervjuerna att deras branscher påverkar deras val. Men koncern D sa att hen inte märker av hur branschen påverkar dem i deras val av regelverk. Men hen säger även att det enbart är de större handlarna som använder IFRS och att det kanske sker mer naturligt då. Hens uppfattning va

eftersom de är 5–10 i deras storlek i branschen blir det mer naturligt för dem att använda sig av K3. Sett till detta resonemang kan det tyda på att branschen ändå har en påverkan på K3 koncernernas val av regelverk eftersom de väljer efter vad deras konkurrenter i samma storlek har. Men samtidigt eftersom det bara är en K3 koncern som uppger detta och att resterande fyra K3 koncernerna säger att dem inte kollar på sina konkurrenter utan de lever i sin egen bubbla samt att de flesta inte har några direkta att jämföra sig med, därför kan det antas i denna studie att branschen inte påverkar K3 koncernerna i valet av regelverk och att de inte strävar efter legitimitet i samma utsträckning som IFRS koncernerna.

5.1.2 Härmande isomorfism

Vad som kan ses i denna studie är när koncern A valde att tillämpa IFRS under några år var anledningen för att de ville komma upp till vad de ansåg var en högre nivå som börsnoterade bolag därför har de utsatts för ett härmande tryck. Detta är i likhet med vad Hassan et al. (2014) menar på att inhemska koncerner kommer försöka mer att härma de multinationella koncernerna som är framgångsrika och redan redovisar enligt IFRS. Dock valde A att gå tillbaka till K3 för att det blev mer fördelaktigt och lättare att tillämpa eftersom de ansåg det var bättre att ha en bra intern rapportering.

Sett till de andra K3 koncernerna går det inte riktigt se att de skulle anta IFRS regelverket genom att härma de multinationella koncernerna eftersom de inte haft en tanke på att dem har möjligheten att byta och ser det inte som nödvändigt även fast de skulle expandera. Detta går då inte i linje med vad Hassan et al. (2014) fick fram i sin studie att de koncerner som redovisar enligt det lokala regelverket som i detta fall är K3, kommer att titta på de multinationella koncernerna som verkar på en internationell marknad och försöka härma dessa genom att anta IFRS regelverket.

Skribenterna kan även se att K3 koncernerna inte kommer att anta IFRS genom ett härmande tryck, eftersom K3 koncernerna inte har tänkt att i framtiden gå över till IFRS även om det är fler koncerner som skulle anta regelverket eftersom de enbart ser till sin egen verksamhet och lever i sin egen bubbla, samt ser de som centralt att inte lämna ut mer information än nödvändigt om verksamheten. Även detta säger emot vad Hassan et al. (2014) fick fram, författarna menar på att ju fler det är som antar IFRS desto mer tryck kommer det att bli på andra koncerner att härma deras beteende.

Sett till IFRS koncernerna innan de valde att gå över till detta regelverk, var de flestas argument för att de ville bli mer jämförbara med sina konkurrenter i samma storlek och som verkade i samma bransch, vilket är en härmande påtryckning. De förklarade att bytet till IFRS kom på tal när de ökat kraftigt i storlek, exempelvis F som när det köpte 30% av ett börsnoterat bolag. Det var även något som A tog upp att de hade blivit av en större storlek och ville därför gå över till IFRS. Detta säger även Collin et al. (2009) resultat som har studerat kommunalt ägda svenska bolag menar att härmande isomorfism kunde även den förklara att storleken på bolagen påverkar vilket regelverk de väljer. Av IFRS koncernerna ville de flesta komma upp i samma kvalitet som deras börsnoterade konkurrenter eftersom deras storlek gör att de bedömer att konkurrenterna endast finns på börsen och valde därför IFRS eftersom konkurrenterna har detta regelverk. Men det handlar även om en osäkerhet vid valet av IFRS eftersom koncernerna vill kunna vara jämförbara med sina konkurrenter och därför valt regelverket. Detta är då i likhet med vad Tsamenyi et al. (2006) menar att koncernerna kan härma andra genom att de känner att deras konkurrenter eller omgivning är mer framgångsrika än dem, vilket kan leda till att de imiterar bolag på grund av osäkerhet.

När det kommer till att koncerner härmar sin bransch samt marknaden de verkar på kan det ses i denna studie att samtliga av K3 koncernerna vill växa organiskt på framför allt den svenska marknaden. K3 koncernerna verkar således på en lokal marknad och fokuserar på att ta marknadsandelar på den svenska marknaden, dem kommer att härma konkurrenterna på den svenska marknaden och som exempelvis D som uttryckte de vill "bli bästa möjliga på den ort de verkar på, inte så mycket expandera till nya områden och städer", detta är i linje med det Hassan et al. (2014) menar. Det kan inte hävdas att valet skulle bero på en osäkerhet från K3 koncernerna då de är tvingade att enligt lag redovisa enligt K3.

Sett till IFRS koncernerna som har strategin att i likhet med K3 koncernerna växa organiskt med en ökad försäljning. Finns det även uttalat i strategin att de vill gör bolagsförvärv för att ta marknadsandelar och ligga i framkant. Då IFRS koncernerna har en större del av sin verksamhet internationellt samt en vilja att vara före deras konkurrenter påverkas de mer av marknaden och behöver förändra verksamheten efter den. Koncernerna uppger att de inte har några konkurrenter på den svenska marknaden och de vill kunna jämföra sig med deras främsta konkurrenter som är internationella samt börsnoterade. Exempelvis som koncern J uttryckte det "*Vi arbetar på en*

internationell marknad, och med anledning av att våra konkurrenter finns internationellt så använder vi IFRS för att kunna just vara jämförbara mot andra internationella bolag". Redovisningsvalet för IFRS koncernerna handla därför både om den en osäkerhet som Tsamenyi et al. (2006) beskriver, men även viljan att härma konkurrenter på den marknaden som koncernen verkar på som Hassan et al. (2014) menar.

Fortsatt kan skribenterna utifrån denna studie se att revisorn har olika påverkan på koncernerna i deras regelverksval. Sett till alla IFRS koncerner var det en intern process att byta regelverk, detta var inget som kom från deras revisor därför utsattes de inte för ett härmande tryck. Då det är 3 av 5 IFRS koncerner som verkar i storstäder där revisorn har en högre kunskap om IFRS medan de andra två har bytt revisor när de gick över till regelverket. I dessa 3 koncerner skulle det då betyda att de inte blir påverkade av sin revisor eftersom de har lika kunskap om regelverken och utsätter då inte koncernerna för en osäkerhet. Alla K3 koncerner har revisorer på mindre orter vilket skulle kunna innebära att denna hade varit mer ovilliga att föreslå ett byte till IFRS. Det skulle även innebära att deras revisor smittar koncernerna med en negativ syn på IFRS eftersom denna inte vill förlora kunder. Koncern A som gick över till IFRS och som inte verkar i en storstad var tvungen att byta revisor eftersom kunskapen om regelverket inte fanns hos deras förra revisor. Det innebär att om fler frivilligt går över till IFRS skulle det troligtvis medföra att de lokala revisorerna förlorar deras största kunder, vilket betyder att revisorn har ett incitament att förespråka K3. Det innebär att K3 koncernerna blir mer påverkade av ett härmande tryck av revisorn då hen säger att alla andra använder sig av K3. Vilket är i likhet med vad Collin et al. (2009) skriver att de kunde se ett starkt samband med regelverksval och påverkan från revisionsbolaget, detta är en form av ett härmande tryck genom att revisorn säger att alla andra koncerner redovisar enligt detta regelverk. Det innebär att koncernen kommer agera efter vad revisorn säger eftersom denna har skapat en osäkerhet vilket gör att koncernen väljer att imitera andra. Det kan då vara en möjlig kombination av svar på båda frågorna som Collin et al. (2009) tar upp i sin studie; om det är revisionsföretaget som påverkar företaget? eller om det är bolaget som väljer ett revisionsföretag som tenderar att välja den redovisningsstandard som företaget vill?

5.1.3 Normativ isomorfism

Skribenterna kan se utifrån empirin att i de studerade IFRS koncernerna som menade på att de ville se seriösa ut till deras intressenter och därför valt IFRS för att det regelverket gör det möjligt för dem att visa mer legitimitet samt att de jämför sig med liknande koncerner i deras bransch. Det har då bildats en slags norm att IFRS koncerner som verkar på en internationell marknad ska använda sig av IFRS. Detta är då i likhet med vad Furusten (2013) menar om koncerner vill ses som en legitim aktör inom den bransch de är verksamma i, kan det vara svårt i praktiken att gå mot en redan etablerad norm. Det kan då vara ett argument för att koncerner i samma bransch går mot att redovisa enligt samma regelverk för att på det viset inte tappa intressenter. Dock är detta inget skribenterna kan se i de studerade K3 koncernerna att det ska finnas någon form av strävan efter legitimitet.

Skribenterna kan konstatera att K3 koncernerna har hamnat i ett ”business-as-usual”- tänk eftersom det sker av vana att tillämpa K3. Uttryck som ”*varför skulle vi använda IFRS*” och att de flesta tycker att IFRS endast ska användas vid börsintroduktion. Även att kunskapen om regelverken var väldigt varierande visar på att flera av koncernerna möjligtvis inte vet vad ett byte till IFRS skulle innebära. Det tyder på att de koncernerna med lägre eller medelkunskap om IFRS inte har reflekterat över IFRS utan har då hamnat i ett ”business-as-usual”. Flera av K3 koncernerna motiverar valet med att de är familjeägda vilket inte är ett argument som kan ses stämma då de flesta av IFRS koncernerna är familjeägda utan valet skulle mer kunna förklaras av ett ”business-as-usual”. Detta är något som även Collin et al. (2009) fick fram i sin studie om IT kunde förklara regelverksval i kommunalt ägda bolag i Sverige som frivilligt kunde välja mellan föregångaren till K3 och IFRS. Författarna kom fram till att valet av det lokala regelverket kunde bero på ett ”business-as-usual”- tänk vilket är den normativa isomorfismen. Vilket innebär att om valet anses vara legitimt kommer en organisation upprepa valet om och om igen, det betyder att de redovisar enligt ett regelverk idag för att det är vad de gjort innan.

Studien indikerar även att om koncernerna ligger i någon av de större städerna (Stockholm, Göteborg, Malmö) kommer de i större utsträckning att tillämpa IFRS och att det då finns en slags norm i dessa städer att välja regelverket. De flesta av IFRS koncernerna ligger i de större städerna vilket skulle kunna innebära att dessa ser det som en norm att välja IFRS. Men samtidigt säger 2 av 3 att ägaren inte är inblandade i valet av regelverk vilket skulle innebära att det inte finns ett

sådant normativt tryck. Detta kan då ligga i linje med vad Collin et al. (2009) säger att normativ isomorfism förklarar att bolag som ägs av stora kommuner kommer att välja det svårare regelverket, detta för att ägarna trodde att regelverket ger bättre information.

I empirin syns det inte att det kan finnas en form av praxis bland revisorerna som IFRS använder sig av eftersom deras val har börjat internt samt att de har samma kunskaper om regelverket. Sett till K3 koncernerna kan det påvisas att det finns en form av norm bland deras revisorer då de finns på mindre orter och inte besitter samma kunskap om IFRS regelverket, utan det blir mer att revisorerna anser att de ska använda K3 regelverket. Vad det gäller K3 koncernerna går det i linje med vad Collin et al. (2009) menar att ett normativt tryck kan vara ett starkt samband mellan regelverksval och påverkan från revisionsbolaget genom att det har bildats en form av praxis genom att revisorn säger att "det är så det ska vara". Det innebär att koncernerna agerar efter vad deras revisor säger.

Normer handlar om att göra något på bästa sätt, i de tidigare studier som nämns finns det de som menar att ett byte till IFRS gör att redovisningskvalitén ökar (Chen et al 2010; Jermakowicz & Gornik-Tomaszewski 2006; Hellman 2011) men även de som menar motsatsen (Jeanjean & Stolowy 2008; Ahmed et al. 2013; Christensen et al. 2015). I denna studie kan det ses att alla koncerner uppgav utom G att deras redovisningsval beror på kvalitén som respektive regelverk ger. K3 koncernerna uttrycker att K3 ger enklare rapporter som är lätta att förstå med mindre arbete eftersom upplysningar och bedömningar behöver göras i mindre utsträckning, vilket gör att regelverket bidrar till att styrningen blir bättre för att rapporterna blir mer överskådliga och det finns en kontinuitet i bedömningen av värde. IFRS koncernerna menade att det har skett en kvalitetsförbättring av redovisningen och många uttrycker det som att de vill komma upp till samma nivå som börsnoterade. De flesta säger att IFRS erbjuder att de får en bättre styrning över alla bolagen eftersom det blir en enhetlighet.

Någon som skribenterna kan påvisa är att alla IFRS koncernerna upplevde att de fick en nystart eftersom det blir en genomlysning av hela verksamheten men att det var en jobbig process, fast i slutändan ledde det till en högre kontroll och koll på verksamheterna. Vilket även Jermakowicz & Gornik-Tomaszewski (2006) säger att i övergången får koncernerna en nystart genom att en genomlysning av verksamheten måste göras när IFRS tillämpas för första gången. Det är även något som kan ses när koncernen A upplevde när de gick över till IFRS. Att bedöma om det sker

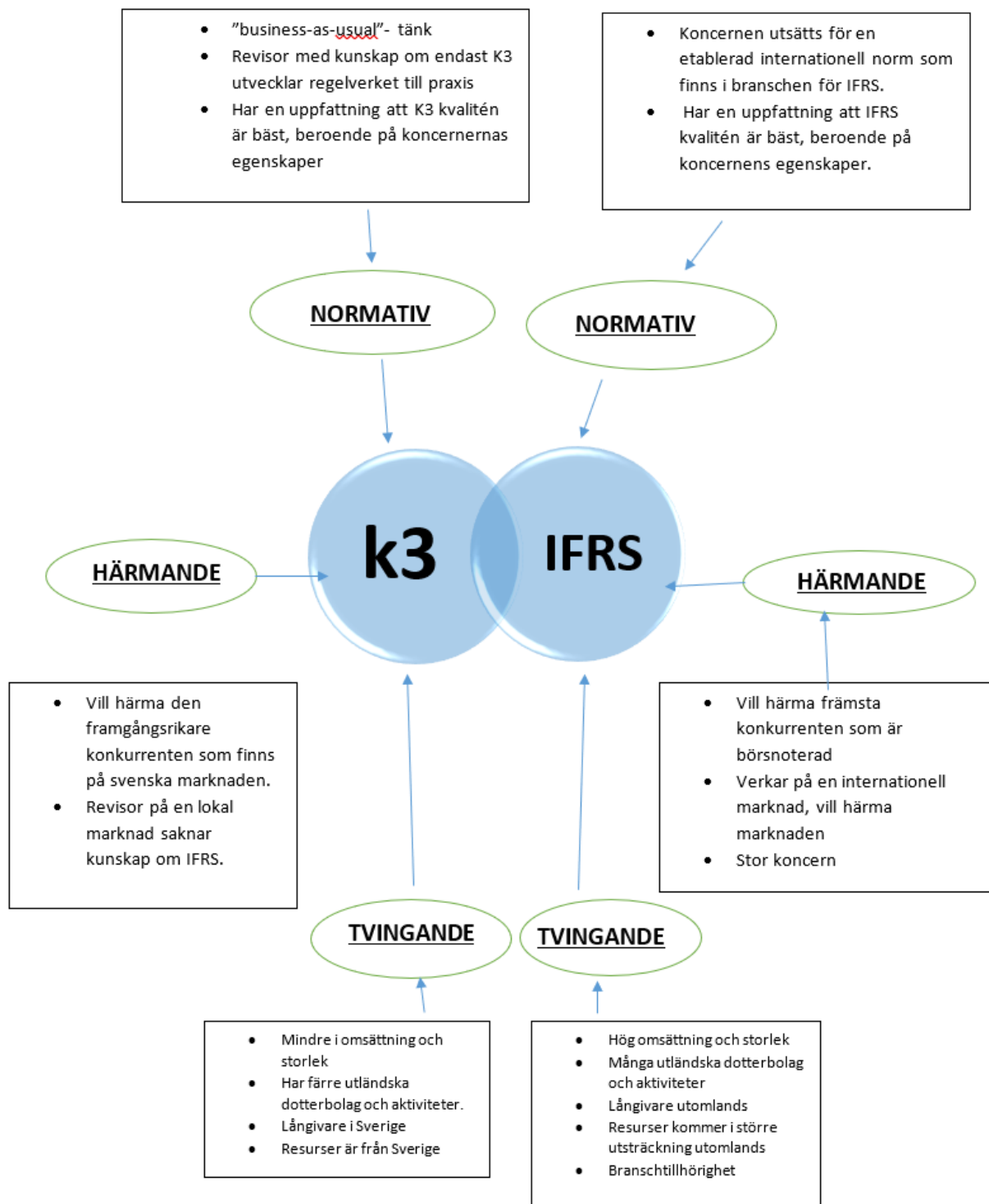
en kvalitetsförbättring med IFRS är något som är svårt att bevisa, då alla koncerner motiverar deras redovisningsval med någon egenskap av redovisningskvalité. Att alla K3 koncernerna uppgav att de ser negativt på IFRS och att K3 erbjuder den kvalitét på redovisningen de vill ha kan bero på att de flesta inte testat IFRS.

Men sedan har A valt att gå tillbaka till K3 efter IFRS för att de upplevde att det gick lättare att styra koncernen, vilket skulle betyda att IFRS inte innebär per automatik att regelverket bidrar med bättre kvalitét. Det som skiljer A och resterande koncerner är att A inte är på en global marknad i samma utsträckning och har inte samma syn på strategi samt storleken eftersom A är mindre än de flesta IFRS koncernerna. Det är även dem egenskaperna som Orens et al. (2010) tar upp som incitament att gå över till IFRS, vilket skulle då betyda att detta är egenskaper som påverkar hur kvalitén uppfattas av IFRS.

Det centrala som kan konstateras om synen på skillnaderna i denna studie var att Goodwill och det högre upplysningskravet var en del av egenskaperna som motiverade valet. Skillnaden i Goodwill beskriver IFRS koncernerna att det har gjort att resultatet blivit bättre eftersom avskrivningarna inte belastat resultatet och att de kan ha kvar värdet av Goodwillen längre på balansräkningen till följd av det ändrade avskrivningskravet. Vilket innebär att IFRS koncernerna upplevde det som även Hellman (2011) menar att nettovinsten i genomsnitt ökade och balansräkningens omslutning ökade med att koncernerna gick över till IFRS. Ökningen av tillgångarnas värde kom av att det fanns skillnader i hur det lokala regelverket och IFRS värderar tillgångarna och att de svenska bolagen gynnades av bytet. Detta kan då fastslås stämma överens med hur koncernledningen ser på hur IFRS påverkat rapporterna. Koncern A som gick tillbaka till K3 efter IFRS upplevde inte någon jätteskillnad i resultatet, dock är denna koncern en detaljhandlare och har aldrig gjort några stora uppköp, vilket innebär att koncernen inte får de positiva fördelarna som de IFRS koncerner som finns i empirin vilka har en uttalad strategi att köpa och sälja bolag.

5.2 Sammanfattning analys

Figur 3 nedan är en sammanfattning av de faktorer som har kunnat påvisas ha betydelse för de olika isomorfismerna och regelverksvalet. En del av faktorerna återfinns på de olika isomorfismerna eftersom det är svårt att hålla isär var någonstans ett tryck börjar och vart den andra tar vid. Exempelvis de egenskaper som nämns i det tvingande trycket är även de som kommer påverka redovisningskvaliteten i det härmande trycket.

Figur 3 sammanfattning analys

6. Slutsats

Detta är studiens avslutande kapitel här besvaras frågeställningarna. Studiens huvudfråga är Varför väljer svenska onoterade koncerner att tillämpa K3 eller IFRS? För att kunna besvara frågan och uppnå studiens syfte finns det två underfrågor: -Hur resonerar företagsledningen i svenska onoterade koncerner när det kommer till redovisningsval? -Hur influerar institutionellt tryck valet av regelverk? Dessa två frågeställningar går i varandra genom att det institutionella trycket påverkar hur det olika koncernerna resonerar. Underfrågorna bildar därför ett svar tillsammans på studiens huvudfråga. Efter det kommer ett stycke om hur skribenternas slutsatser bidrar på ett teoretisk samt praktiskt plan, sedan en diskussion om vidare studier.

Varför väljer svenska onoterade koncerner att tillämpa K3 eller IFRS?

Denna studie kan påvisa att alla tre isomorfismer influerar till varför koncerner väljer att redovisa enligt K3 eller IFRS. Sett till analysen kan slutsatsen dras att den huvudsakliga anledningen till att koncerner väljer K3 är den tvingande isomorfismen. Grunden till detta är att alla K3 koncerner för ett resonemang som har ett fokus mer på den inre organisationen och har en tankegång som är mer "bli bäst på det vi gör idag" än IFRS koncernerna. Trycket från den härmande isomorfismen influerar inte lika starkt som det från den tvingande eftersom det inte ligger i K3 koncernernas huvudintresse att titta på konkurrenter, något som är det centrala i den härmande isomorfismen. K3 koncernerna vill snarare optimera sin operativa verksamhet. Den normativa isomorfismen, å andra sidan, betonar redovisningskvalitén. Hur koncerner ser på redovisningskvalitén beror på de faktorer som finns i den tvingande isomorfismen (mindre i omsättning och storlek, har färre utländska dotterbolag och aktiviteter, långgivare i Sverige, resurser från Sverige) eftersom de påverkar såväl synen på redovisningskvalitén som den normativa isomorfismen. Resultatet visar alltså att om faktorerna förändras i den tvingande isomorfismen kommer den normativa att följa efter.

I IFRS koncernerna kan det ses att det härnade trycket influerar mest och har en avgörande roll för valet av regelverk. IFRS koncernerna har sitt fokus mer riktat mot omgivningen både i Sverige men även internationellt, vilket är förenligt med deras resonemang i tankesättet "*kom och ta oss*" och deras syn på att verksamheten ska ligga i framkant. Centralt blir då de faktorer (vill härna främsta konkurrenten som är börsnoterade, verkar på en internationell marknad vill härna marknaden och är en stor koncern) som finns i den härnande isomorfismen. Det betyder även att det normativa trycket stiger hos större svenska internationella koncerner att välja IFRS, eftersom fler adopterar IFRS efter att ett härnade tryck har uppstått och det blir något vedertaget hos gruppen. Regelverket utvecklas då till en norm. Resultatet blir då att det normativa trycket följer det härnade trycket. Den tvingande isomorfismen påverkar även det normativa trycket hos IFRS koncernerna på samma vis som för K3 koncernerna, eftersom de faktorer (Hög omsättning och storlek, många utländska dotterbolag och aktiviteter, långivare utomlands samt att resurser kommer i större utsträckning utomlands och branschtillhörighet) som är i den tvingande isomorfismen är de som är avgörande för hur koncerner ser på regelverkets redovisningskvalité som är en del av det normativa trycket. Resultatet visar att det normativa trycket således även här följer det tvingande.

Inom K3 koncernerna resoneras det generellt att deras val av regelverk i hög grad beror på att de är familjeägda. Utifrån denna studies perspektiv kan detta inte ensamt ha lika stor förklaringsgrad, då även majoriteten av IFRS-koncernerna var familjeägda. Detta kan då förklaras av att K3 koncernerna blir influerade av ett normativt tryck och att det är de regelverket koncernerna alltid har redovisat enligt och har hamnat i ett "business-as-usual". Koncernerna som hamnat i detta tillstånd har tappat förmågan att ifrågasätta redovisningsvalet och det har blivit något som är vedertaget. Det kan även förklaras av ett tvingande tryck att informationsasymmetrin är mindre mellan ägare och koncern i jämförelse med IFRS koncernerna, troligast är det en kombination mellan dessa. Genom att ägaren har ett mer deltagande i den operativa verksamheten och kan genom det bli "smittad" av normen K3. Resultatet säger även att K3 koncernerna som inte överväger att tillämpa IFRS kan komma från en kombination av det härnande och normativa trycket av en revisor som inte kan tillämpa båda regelverken. Revisorns agerande kommer från att denna är ett företag och vill behålla kunder samt uppfattas som kompetent.

6.1 Studiens bidrag

Studien bidrar med en ökad förståelse för hur det olika isomorfismerna i den institutionella teorin kan förklara företagsledningen val av regelverk i onoterade svenska koncerner. De tidigare studier kring svenska onoterade koncerner har inte varit av en kvalitativ metod därför har en del av resultatet skiljt sig sett till de tidigare studierna. Studien har således bidragit till att få en insyn i hur företagsledningen uppfattar, resonerar och ser på hur regelverken påverkar redovisningen. Att skapa medvetenhet i vad det är som driver ett redovisningsval är av ett allmänintresse då det väcker medvetenhet i hur de olika regelverken faktiskt uppfattas av dem som använder sig av den i sin operativa verksamhet, intressant är detta i synnerhet för dem som upprättar regelverken.

Skribenterna hoppas på att studien kan bidra med att företagsledningar i verkligheten mer kritiskt granskar sitt redovisningsval. Att den ska skapa medvetenhet om valet och förhindra att de hamnar i ett "business-as-usual" tänk, även att koncerner exempelvis börjar ifrågasätta revisorer och börjar undersöka vad deras regelverksval innebär för deras verksamhet.

Även att studien kan väcka eftertanke hos redovisningsbyråerna hur de ser på vilken kompetens de besitter och hur de påverkar sina kunder. Genom att framför allt byråer på andra ställen än de stora städerna börjar utbilda i IFRS och då kan upplysa sina kunder vad ett byte skulle innebära samt kunna tillämpa regelverket i praktiken.

6.2 Studiens begränsningar

I studien har ett urval gjorts och 10 intervjuer genomförts, det kan därför inte tas för givet att resultatet speglar verkligheten för en hel population. Efter genomförandet av studien tycker skribenterna att urvalet skulle ha avgränsats ytterligare och tillämpat K3 koncerner som var i liknande storlek som IFRS koncernerna för att kunna fastslå andra faktorer säkrare än att omsättning påverkar valet. Detta var något som skribenterna inte kunde förutspå innan studiens genomförande.

Intervjuerna samlades in via videolänk och telefon med anledning av corona pandemin. Digitala möten gör att det blir en viss svårighet att uppfatta subtila tecken som gester och miner, vilket skulle kunnat innebära att skribenterna inte tolkat respondenternas budskap exakt som de menar det. Dock när det har funnits osäkerhet erbjöd tillämpningen av en semistrukturerad intervju att ställa följdfrågor och att upprepa frågan igen, vilket har gjort att detta försökts förhindrats.

6.3 Samhälleliga och etiska aspekter

I denna studie är ämnet redovisningsvalet mellan K3 och IFRS det är av ett samhällsintresse då samhället blir mer internationaliserat och det är en utveckling som fortgår. IFRS skapades för att öka harmoniseringen mellan länder eftersom redovisningen måste kunna vara tillgänglig, förståelig och jämförbar globalt för att kunna minska informationsasymmetrin till alla intressenter oavsett geografisk placering.

Studien handlar således om ett aktuellt ämne och kunskapen som ges ut kan ses vara av nytta för samhället och den växande ekonomiska globaliseringen. Ur ett etiskt synsätt bör därför koncerner bidra till förståelig information till alla intressenter. Vid en växande globalisering av företag kommer koncerner vara tvungna att ge ut mer information och upprätta en redovisning som kan tolkas globalt.

6.4 Förslag till fortsatta studier

I denna studie fann skribenterna att en viktig faktor för redovisningsvalet för koncernerna var storleken, därför vore det intressant att göra en liknande studie som denna men där K3 koncernerna är likvärdiga i omsättningen som de större IFRS koncernerna som finns i denna uppsats. Detta för att kunna gå djupare in i andra faktorer som kan ha en betydelse i valet som koncernerna tar.

Även att titta på K3 koncerner som är etablerade i storstäderna med en kvalitativ undersökning i jämförelse med frivilliga IFRS koncerner hade varit intressant eftersom dessa har en likvärdig tillgång av revisorer som kan båda regelverken, eftersom skribenterna fann att kunskapsluckan som revisorerna har fick betydelse i valet.

7. Referenser

- Ahmed, A.S., Neel, M., & Wang, D. (2013). Does Mandatory Adoption of IFRS Improve Accounting Quality? Preliminary Evidence. *Contemporary Accounting Research*, 30(4), 1344-1372. <https://doi.org/10.1111/j.1911-3846.2012.01193.x>
- Alvesson, M. & Sköldbberg, K. (1994). *Tolkning och reflektion: vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*. Lund: Studentlitteratur.
- Arvidson, P., Carrington, T. & Johed, G. (2018). *Den nya affärsredovisningen Bilaga*. (21 uppl.) Stockholm: Liber.
- Bertrand, J., de Brebisson, H., & Burietz, A. (2021). Why choosing IFRS? Benefits of voluntary adoption by European private companies. *International Review of Law & Economics*, 65. <https://doi.org/10.1016/j.irle.2020.105968>
- Bokföringsnämnden. (22 Juli 2020). K-projektet. Hämtad 2021-02-04 från <https://www.bfn.se/ombokforingsnamnden/k-projektet/>
- Borglund, T., De Geer, H., Sweet, S., Frostenson, M., Grafström, M., Lerpold, L., Nordbrand, S., Sjöström, A.E. & Windell, K. (2021). *CSR och hållbart företagande*. (Tredje upplagan). Stockholm: Sanoma utbildning.
- Bryman, A. (1997). *Kvantitet och kvalitet i samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur.
- Bryman, A. & Bell, E. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. (Upplaga 3). Stockholm: Liber.
- Brunsson, K. (2002). *Organisationer*. Lund: Studentlitteratur.
- Carpenter, V.L., & Feroz, E.H. (2001). Institutional theory and accounting rule choice: an analysis of four US state governments' decision to adopt generally accepted accounting principles. *Accounting, organizations and society*, 26, 565-596. [https://doi.org/10.1016/S0361-3682\(00\)00038-6](https://doi.org/10.1016/S0361-3682(00)00038-6)
- Chen, H., Tang, Q., Jiang, Y. & Lin, Z. (2010). The role of International Financial Reporting

Standards in accounting quality: Evidence from the European Union. *Journal of international financial management and accounting*, 21(3), 220-278. <https://doi.org/10.1111/j.1467-646X.2010.01041.x>

Christensen, H. B., Lee, E., Walker, M., & Zeng, C. (2015). Incentives or Standards: What Determines Accounting Quality Changes around IFRS Adoption? *European Accounting Review*, 24(1), 31–61. <https://doi.org/10.1080/09638180.2015.1009144>

Collin, S. O.T, Tagesson, T., Andersson, A., Cato, J., & Hansson, K. (2009). Explaining the choice of accounting standards in municipal corporations: Positive accounting theory and institutional theory as competitive or concurrent theories. *Critical perspectives on accounting*, 20(2), 141-174. <https://doi.org/10.1016/j.cpa.2008.09.003>

Deegan, C. & Unerman, J. (2011). *Financial accounting theory*. (2. European ed.) Maidenhead: Mc Graw-Hill Education

DiMaggio, P.J., & Powell, W.W. (1983). The iron cage revisited: Institutional isomorphism and collective rationality in organizational fields. *American Sociological Review*, 48 (2), 147-160. <https://doi.org/10.2307/2095101>

Edenhammar, H. & Thorell, P. (2005). *Företagens redovisning- Att förstå årsredovisningar*. Femte upplagan. Uppsala: Författarna och Iustus Förlag AB

Eriksson, L.T. & Wiedersheim-Paul, F. (2014). *Att utreda, forska och rapportera*. (10. uppl.) Stockholm: Liber.

Eriksson-Zetterquist, U. (2009). *Institutionell teori: idéer, moden, förändring*. (1. uppl.) Malmö: Liber.

FAR online. (2021 b). K4. [https://www.faronline-se.libraryproxy.his.se/dokument/balans/2010/balans_nr_04_2010/balans_2010_n04_a0028/?q=publicerade%202009%20IFRS%20for%20small%20and%20medium-sized%20entities%20](https://www.faronline.se/dokument/rattserien/redovisa-ratt/k/rr_k4/)

Freeman, E. (2010). *Strategic Management - A Stakeholder Approach*. Cambridge University Press.

Frostenson, M. (2011). *Att förstå företagsetik*. (1. uppl.) Malmö: Liber.

Furusten, S. (2013). *Institutional theory and organizational change*. Cheltenham: Edward Elgar.

Guerreiro, S. M., Rodrigues, L. L. & Craig, R. (2012). Voluntary adoption of International Financial Reporting Standards by large unlisted companies in Portugal—Institutional Logics and strategic responses. *Accounting, Organizations and Society*, 37(7), 482-499. <https://doi.org/10.1016/j.aos.2012.05.003>

Hassan, E. A., Rankin, M. & Lu, W. (2014). The Development of Accounting Regulation in Iraq and the IFRS Adoption Decision: An Institutional Perspective. *The international journal of accounting*, 49(3), 371-390. <https://doi.org/10.1016/j.intacc.2014.07.001>

Hartwig, F. (2018). *Redovisningsteorins grunder*. (Upplaga 1). Lund: Studentlitteratur

Hedlund, S. (2007). *Institutionell teori: ekonomiska aktörer, spelregler och samhällsnormer*. (1. uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Hellman, N. (2011). Soft Adoption and Reporting Incentives: A Study of the Impact of IFRS on Financial Statements in Sweden. *Journal of International Accounting Research*, 10(1), 61-83. <https://doi.org/10.2308/jiar.2011.10.1.61>

Hoogendoorn, M. (2006). International Accounting Regulation and IFRS Implementation in Europe and Beyond- Experiences with First-time Adoption in Europe. *European Accounting Review*, 15, 23-26. <https://doi.org/10.1080/09638180600920087>

Inhouse. (2014). Vad gör en CFO? <https://www.inhouse.se/artiklar/2014/11/vad-gor-en-cfo/>

Johansson, C., Johansson, R., Marton, J. & Pautsch, G. (2017). *Extern redovisning*. (Femte upplagan). Stockholm: Sanoma utbildning.

Jeanjean, T. & Stolowy, H.(2008). Do accounting standards matter? An exploratory analysis of earnings management before and after IFRS adoption. *Journal of accounting and economics*, 27(6), 480-494. <https://doi.org/10.1016/j.jaccpubpol.2008.09.008>

Jermakowicz, E & Gornik-Tomaszewski, S. (2006) Implementing IFRS from the perspective of EU publicly traded companies. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 15(2), 170–196 <https://doi.org/10.1016/j.intaccaudtax.2006.08.003>

King, A.M (2003) FAIR VALUE ACCOUNTING, Its Time Has Come and Gone, *Strategic Finance* September p 55 – 57

Landsman, W.R., Maydew, E.L.,& Thornock, J.R. (2011). The information content of annual earnings announcements and mandatory adoption of IFRS. *Journal of accounting and economics*, 53(1-2), 34-54. <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2011.04.002>

Laplume, A.O., Sonpar, K. & Litz, R.A. (2008). Stakeholder Theory: Reviewing a Theory That Moves Us. *Journal of management*, 34(6), 1152-1189. <https://doi.org/10.1177%2F0149206308324322>

Lind, R. (2019). *Vidga vetandet: teori, metod och argumentation i samhällsvetenskapliga undersökningar. (Andra upplagan)*. Lund: Studentlitteratur.

Marton, J., Lundqvist, P. & Pettersson, A.K. (2020). *IFRS i teori och praktik. (Sjätte upplagan)*. Stockholm: Sanoma Utbildning.

Marton, J., Lundqvist, P. & Pettersson, A.K. (2018). *IFRS - i teori & praktik*. Johanneshov: MTM.

Mitchell, R., Agle, B. & Wood, D. (1997) Toward a Theory of Stakeholder Identification and Salience: Defining the Principle of Who and What Really Counts. *The Academy of Management Review*, 22(4), 853-886.

Orens, R., Renders, A. & Crabbe, K. (2010) *Voluntary Adoption of International Financial Reporting Standards in Private Firms: The German Case*. University of Stirling; Stirling. Hämtad från: <https://lirias.kuleuven.be/1665317?limo=0>

PwC. (2 Februari 2016). Väsentliga skillnader mellan k3 och IFRS. Hämtad 2021-01-20 från <https://www.pwc.se/sv/finansiell-rapportering/vasentliga-skillnader-mellan-k3-ifrs.html>

Smith, D. (2006). Redovisningens språk. Tredje upplagan. Lund: Studentlitteratur.

Sundgren, S., Nilsson, H. & Nilsson, S. (2009). Internationell redovisning: teori och praxis. (2., förändrade uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Svensson, P. & Starrin, B. (red.) (1996). Kvalitativa studier i teori och praktik. Lund: Studentlitteratur.

Tengblad, S. (2006). Aktörer och institutionell teori. Gothenburg research institute. 2006-10.indd (gu.se)

Tsamenyi, J., Cullen, J., & Gonzalez, J.M. (2006). Changes in accounting and financial information system in a Spanish electricity company: A new institutional theory analysis. *Management accounting research*, 17(4), 409-432. <https://doi.org/10.1016/j.mar.2006.02.002>

Bilagor

Bilaga 1: Intervjumall

IFRS koncernerna

Hur länge har ni använt IFRS?

Vad var viktigast för att gå över till IFRS?

Hur ser diskussionen ut med ägarna gällande redovisningsval och hur såg det ut när ni gick över till IFRS?

Fördelar och nackdelar som uppkom efter bytet?

Hur upplevde ni övergången?

Hur är er relation till externa intressenter?

Hur har eran utlandsverksamhet påverkat valet?

Hur ser era planer ut på en strategisk nivå? vart vill ni vara om 3-5år?

Hur upplever ni att eran bransch påverkar valet? det vill säga vilken sorts verksamhet som bedrivs. resurstillgångar? svängningar i kostnader?

Vilka ser ni som viktigaste delar i regelverket som påverkar er verksamhet? hur ser ni på säkerheten i bedömningen av verkligt värde? hur ser säkerheten ut i beslutsfattandet sedan införandet?

Hur gick/går diskussionen med er revisor om bytet av regelverk?

K3 koncernerna

Vad är det som har gjort att ni inte har gått över till IFRS?

Hur ser diskussionen ut med ägarna när det gäller redovisningsval?

Fördelar och nackdelar med K3?

Hur ser förväntningarna ut på er att byta regelverk? tex utomland intressenter

När ser ni att de skulle kunna bli aktuellt?

Hur har eran utlandsverksamhet påverkat valet? intressenter

Hur ser era planer ut på en strategisk nivå? vart vill ni vara om 3-5år?

Hur upplever ni att eran bransch påverkar valet? det vill säga vilken sorts verksamhet som bedrivs. resurstillgångar? svängningar i kostnader?

Hur gick/går diskussionen med er revisor om bytet av regelverk?

Bilaga 2: Individuella reflektioner

Marika Andersson:

Det viktigaste för mig var att hitta en person som jag vet har bra arbetsstruktur och kan på ett självständigt sätt arbeta sig framåt i uppsats processen. Då jag vet att Hanna är självständig var det självklart att skriva med henne då vi kompletterar varandra väldigt bra samt att vi har skrivit de flesta inlämningarna i andra kurser ihop. Redan i höstas pratade Hanna om att vi skulle försöka komma på vad examensarbetet skulle handla om, men då höstens kurser var intensiva och det var mycket som skulle göras dröjde det tills examensarbetet startade i januari.

Jag och Hanna hade lite svårt i början att komma på vad vi först skulle skriva om och det tog lite tid, men vi kom in på att vi ville jämföra K3 och IFRS regelverken eftersom det är många onoterade koncerner som frivilligt får välja mellan dessa. Eftersom det kunde vara intressant och se vad det är som gör att koncerner frivilligt väljer ett krångligare regelverk. Men då det fanns många studier redan som hade gjort liknande undersökningar genom en kvantitativ metod bestämde vi oss att göra en kvalitativ metod med intervjuer för att få en djupare kunskap om hur företagsledningen ser på valet av regelverk och varför de valt K3 eller IFRS. Vi tyckte även att det skulle vara intressant att kolla på båda regelverken för att kunna se om det fanns olika anledningar till att koncerner väljer det ena eller andra. När vi skulle börja leta efter koncerner var det mer tidkrävande än vad jag hade trott från början då det var svårt att få tag i koncerner som frivilligt redovisar enligt IFRS, därför tog detta extra lång tid att få ihop det antal som behövdes. Men jag förstod när examensarbetet skulle starta att det skulle bli en lång och tuff period med mycket arbete som skulle läggas ner, det blev nog tuffare än vad jag trodde innan, det har då hjälpt att man varit två som skrivit och försökt pusha varandra. Första tiden på examensarbetet gjordes en metodkurs vilket gav bra förutsättningar för att vi skulle kunna skriva metodkapitlet i uppsatsen och vilka olika delar som skulle inkluderas i uppsatsen. Då det har varit små inlämningar under tiden där vi har fått opponera på andras arbeten och de har fått opponera på oss har det gett mig insikt i att det man skriver inte alltid uppfattas korrekt eller inte alls. Detta har gett mig en bra grund att försöka förstå min egen text utifrån andras ögon och börja skriva på ett sätt så andra kan förstå vad man menar. Jag har även blivit bättre på att ge konstruktiv kritik vilket jag alltid har tyckt varit jobbigt men även kunnat ta emot kritiken enbart på det man skrivit och att det inte är något personligt. Detta har varit något som har återkommit under studietiden vilket har fått mig att förstå varför man opponerar på andras arbeten, det har varit en viktig del för att man ska kunna skriva bra arbeten och att utvecklas i sitt skrivande.

Samarbetet mellan mig och Hanna har jag tyckt fungerat bra under hela arbetets gång, mycket på grund av att vi har samma mål med att klara av våra studier med ett bra examensarbete. För varje vecka har vi pratat ihop oss och bestämt att vissa delar ska vara klara innan veckans slut, detta har gjort att arbetet har gått framåt och att vi har legat i fas. Det som har varit ett stressmoment under arbetets gång var just när vi skulle få tag i företagsledare i koncernerna att ställa upp på intervju, men efter ca en vecka släppte detta och vi började få ihop det antal som behövdes för studien. En annan viktig faktor som har gjort att det fungerat bra med vårt samarbete är att vi har kunnat sitta hemma var för sig, detta för att båda jobbar bättre när vi får sitta för oss själva och bara skriva på. Innan vi har börjat skriva har vi pratat ihop oss om vad som ska skrivas och delat upp det mellan oss så att vi har gjort lika mycket på arbetet. Det har även gjort att vi kan läsa vad den andra skriver och se om vi förstår varandras text vilket har gjort att arbetet har blivit bättre. Sedan har vi suttit tillsammans i skolan och pratat ihop oss om det som har skrivits, vilket har gjort att man har fått en bättre förståelse och har kunnat diskutera oklarheter. Jag tycker även att vi har använt oss av tiden väl och fokuserat på att komma framåt i processen. Under denna studietid tycker jag att jag har utvecklats, dels genom att jag har blivit bättre på mitt skrivande och min förståelse har ökat i hur forskningsprocessen går till. Att det har varit muntliga presentationer av alla arbeten man har skrivit har gjort mig lite bekvämare i att stå framför andra personer och prata, då detta inte är något jag alls tycker om att göra. Men på grund av corona pandemin har detta blivit lättare då det har varit över en skärm och det har gjort att jag har varit mer bekväm i situationen, även utvecklats i att ta och ge kommentarer på arbeten. Då det har varit många vetenskapliga artiklar skrivna på engelska som man har behövt läsa är det något som jag har kunnat utvecklat i genom att sortera ut det viktigaste, detta är något jag har tyckt varit jobbigt i början.

Till sist vill jag rikta ett stort tack till alla respondenter som ställde upp på intervjuer, utan er hade inte denna studie kunnat genomföras, även tack till vår handledare Fredrik Lundell som har gett oss feedback under arbetes gång, det har givit mig en större förståelse på hur andra uppfattar texten och gjort att arbetet har fortgått. Vill även rikta ett stort tack till Hanna för sitt engagemang som har gjort att vi har kunnat genomföra detta examensarbete på den nivå vi båda ville och kunnat rå detta i land.

Hanna Hagelin

Det har varit roligt att göra denna uppsats med Marika. Vi träffades dag två på ekonomprogrammet då jag satte mig bredvid en tjej som hade brunt hår och pratade med en skaraborgsk dialekt. När jag hörde det tänkte jag att här har jag en som förstår mig. Sedan den dagen har jag och Marika skrivit varje inlämning tillsammans. Anledningen till att vi har fungerat bra ihop är att vi är rätt lika men ändå olika, hon är mer reflekterande medan jag är mer någon som utför.

Under denna uppsats har vi arbetat både från skolan och via zoom med anledning av pandemin. Vi har inte stött på några konflikter utan har ett väl inarbetat teamwork. Att ha någon som man känner väl och ha roligt med har varit guld värt under arbetet då uppsatsskrivandet har varit tufft i perioder. I detta arbete var det framför allt en utmaning att hitta koncerner som frivilligt tillämpar IFRS. Arbetet med detta tog väldigt mycket tid och energi, men det var en stor glädje när vi tillslut fick ihop alla intervjuer.

Vårt ämne valde vi genom att titta på tidigare forskning och kandidat uppsatser. Vilket gjorde att vi upptäckte att det saknades kvalitativa studier om det frivilliga valet mellan K3 och IFRS som studerade båda regelverken. Efter att vi hade börjat läsa in oss på teori och regelverken utvecklades frågeställningen och vi kom fram till ett beslut att intervjua företagsledning och undersöka om redovisningsvalet kan förklaras med IT.

Metodkunskap

I och med arbetet med denna uppsats har jag insett att mina tidigare kunskaper inom metod har varit väldigt begränsade. Metodkursen gjorde att jag fick en förståelse för vad en kvalitativ och kvantitativ forskningsmetod innebär. Att från problemformulering och forskningsfrågan välja en metod som kan göra så att syftet med studien uppfylls var enklare sagt än gjort. Jag tyckte att det var svårt att tydligt motivera varför man väljer en metod eller inte. Vilket kanske inte är så konstigt eftersom i de tidigare kurserna har inte metod varit något centralt i arbetarna och det har innan inte slagit mig att metodkapitlet är ett sådant omfattande arbete. Det som jag främst har lärt mig är en tillämpning av en kvalitativ metod och att metoden är något som ska bestämmas med omtanke eftersom denna ska möjliggöra att syftet och frågeställning går att besvara.

Faktakunskaper

I kursen externredovisning 3 gick vi igenom det grundläggande i IFRS regelverket och att onoterade koncerner i Sverige har rätt att välja mellan K3 och IFRS. Men genom arbetet med denna uppsats har jag fått en mycket mer djupare kunskap inom ämnet.

Jag har även fått en betydligt högre kunskap i hur man söker efter vetenskapliga artiklar genom att exempelvis använda fler databaser och vi har även upptäckt Google scholar funktion att klicka sig vidare till relaterade artiklar. Men framför allt har jag fått större kunskap i att kunna tillämpa artiklarna i ett arbete. Genom att jag har läst en betydligt större mängd vetenskapliga artiklar än innan, har det gjort att jag nu lättare kan få en överblick och förståelse för vad en artikel handlar om. Vilket även inneburit att jag har utvecklats i min förmåga att kunna välja ut de stycken som är av vikt för att genomföra våran uppsats. Innan detta arbete kan jag inte säga att min kunskap i att ställa sig kritisk mot artiklar ens fanns, idag tycker jag att min källkritik har utvecklats genom att jag tar ställning exempelvis till ålder på artikeln, utgivare och relevans.

Färdighetsutveckling

Jag upplever att mitt akademiska skrivande har blivit bättre, framför allt kunna tänka på att börja beskriva ämnet i stort men sedan smalna av och få ut en frågeställning. Tycker även att jag har lärt mig att med Marika lägga upp en plan och genomföra arbetet efter den. Detta är något jag tycker vi har varit bra på, har vi sagt att vi ska ha en del klar till ett visst datum har det alltid varit det. Jag är glad att jag skrivit denna uppsats med Marika, det har funnits dagar vi har känt att arbetet är för svårt och att det är omöjligt att genomföra. Dessa dagar har Marika varit peppande och har haft en inställning att arbetet kommer bli bra. Vilket jag tycker att hon har rätt i, att nu se vart vi började och vilken utveckling som vårat arbete gått igenom gör mig glad.

Förståelseutveckling

Att genomföra studien har framför allt gjort att jag har fått en förståelse för att olika koncerner ser väldigt olika på redovisningsval och att kunskapen om redovisning är något som är väldigt varierande i koncerner.

Under skrivandet har vi varit i kontakt med våran handledare Fredrik Lundell som har kommit med kritik om uppsatsens olika delar. Kommentarer som Fredrik har gett oss har varit lärorika, eftersom det fick mig att förstå att vissa saker inte går att läsa mellan raderna och det är inte alltid att läsaren förstår om man inte skriver ut det tydligt. Vilket har gjort att jag har fått en ökad förståelse för att det finns olika sätt att läsa en text på. Utöver det har jag fått en större förståelse för hur en studie går till, exempelvis hur man genomför en forskningsprocess och interjuver. Detta var inget som jag innan denna uppsats hade någon större kunskap om.

Ett sista tack till Marika min vän och medförfattare sedan tre år